

Besiartinant Gegužės
Nori "Atimti." [Pirmajai
Brooklyne, Waterburyj,
Paleckis Rašo. [Chicagoje.
Rašo R. MIZARA

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Užsienio \$9.00
Brooklyne \$8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ---LIBERTY

The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-8878

No. 102

Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Balandžio-April 30, 1948

Metai XXXVIII.

Dienraščio XXX.

ANGLIJOS TANKAI IR LĖKTUVAI ATAKUOJA ŽYDUS JAFFOJE

Žydai Stengiasi Visai Apsupti Jaffą; Arabai ir Žydai
Sutinka Sustabdyt Mūšius Jeruzalės Šventvietėje

Tel Aviv, Palestina.—Anglų lėktuvai ir tankai bombarduoja ir apšaudo žydus Irgun Zvai Leumi kovūnus, kurie atakuoja arabus Jaffoje. Bet nežiūrint anglų talikos arabams, žydai prasi-veržė gilyn į Jaffą, svarbų miestą ir uostą. Dabar jie stengiasi jau visiškai apsupti Jaffą, kurioje yra praves-tas didžiulis anglų vamzdis žibalui traukti iš Irako. Zy-

dų milicija Hagana taip pat maršuoja artyn Jaffos ir užėmė 2 miestelius.

Jaffoje prieš žydus kariauja ir batalionas Arabų Legiono iš Transjordan, kaip praneša United Press. Siautėja mūšiai dar keliose kitose Palestinos srityse. Kovos įkarštyje nepaspėja-ma suskaičiuoti ir paskelbti, kiek nuostolių nukentėjo vie-na ir antra pusė.

Lake Success, N. Y. — Žydų ir arabų atstovai Jungtinių Tautų globojimų taryboje sutiko paskelbti paliaubas senoj Jeruzalės dalyje, apvestoje mūro sienai. Jie atsisakė į savo tau-tiečius, kad sustabdyt mūšius toje miesto dalyje, kur yra svarbiosios krikščionių, žydų ir arabų šventovės.

Suomių Seimas Stipriai Už-gyrė Sutartį su Sovietais

Helsinki. — Suomijos sei-mas, po trijų valandų ra-mių svarstymų, užgryė 157 balsais prieš 11 sutartį su Sovietų Sąjunga dėl drau-giskumo ir tarpusavio ap-sigynimo.

Senato Komitetas prieš Balsavimų Taksus

Washington. — Senato taisyklių komitetas 7 val-sais prieš 2 užgryė bily, kuris reikalauja panaikinti balsavimų taksus, imamus keliose pietinėse valstijose iš piliečių už teisę dalyva-vuti federaliuose rinkimuose. Tie taksai atšalina nuo bal-savimų milijonus negrų ir vargingų baltųjų, negalin-čių sumokėti taksus.

Kongreso atstovų rūmas jau pirmiau užgryė suma-nymą dėl balsavimų taksų panaikinimo. Reakciniai de-mokratai senatoriai iš pie-tinių valstijų buriasi rik-smais nustelbti šį bily.

Margarinas Kaip Maistas

Margarinas paprastai da-

MacARTHUR ATGINKLUOJA JAPONIJĄ, KAIP KALTINĄ JĮ SOVIETŲ ATSTOVAS

Tokio. — Generolas Mac-Arthur iš naujo sauvališkai ginkluoja Japoniją, kaip kaltinto jį sovietinis genero-las Andrius P. Kislenko, na-rys taktininkų kontrolės ta-rybos Japonijai.

Gen. MacArthur leido Japonijai pasistatyti 38 ka-rininius "krantų sargybos" laivus ir laikyti 10,000 jū-si. Jis užgryė 125,000 Ja-ponų policijos, tai yra, an-trą tiek daugiau, negu pirm Japonijos pasidavimo. Japonijos politikieriai atvi-rai kalba apie tų jūreivių ir policininkų apginklavi-mą, ir generolas MacAr-thur jų nesudraudžia.

Tokius leidimus duoda-mas, MacArthur visai ne-

atsiklausė nei taktininkų ta-rybos Japonijai nei jų To-li-mųjų Rytų komisijs. Mac-Arthur, apeidamas tas ben-drasias taktininkų įstaigas, vengia raštu duoti Japoni-jai patvarkymus; jis tiktai žodžiu pasako.

Anglijos atstovas Patrick Shaw taipgi pripažino, jog MacArthur neteisėtai elgė-si, neatsiklausdamas takti-ninkų tarybos.

Jungtinių Valstijų atsto-vas Wm. J. Sebald teisinio MacArthura; sakė, kad rei-kią Japonijai ginkluotos krantų - jūrų sargybos, y-pač tam, kad sulauktyt ko-rejiečius nuo slapto plauki-mo Japonijon ir pastoty kelią šmugelinkams.

Bandomuose Pennsylvania Balsavimuose Stassen Pralenkė Dewey ir Generolus

Philadelphia. — Bando-muose Pennsylvania bal-savimuose piliečiai įrašė 5,000 daugiau balsų Harol-dui Stassenui, negu New Yorko valstijos gubernato-riui Tomui Dewey'ui, kaip republikonų kandidatams prezidento vietai. Po De-wey seka Pa. senatorius Edward Martin, o paskui iš eilės — generolas MacAr-thur, sen. Robertas A. Taft, sen. Arthur Vandenberg, generolas Eisenhower, Hen-ry A. Wallace, Pennsylvania-jos gubernatorius J. H. Duff ir Californijos guber-natorius Earl Warren.

Trumanas gavo 242,264 tokių pasirenkamųjų, bet

neturinčių oficialės svar-bos, balsų; gen. Eisenho-wer 5,647 ir Wallace 3,614. Trumanas vardas buvo iš-spausdintas demokratų ba-lote, o kitų vardus piliečiai patys turėjo įrašyti. Dali-niai todėl jis gavo daugiau balsų.

Tai buvo bandomieji bal-savimai, kurie nenusveria, kas bus delegatai į republi-konų, demokratų ir progres-yvių partijų suvažiavimus, kur bus nominuojami kan-didatai į prezidentus. Šiuo-se balsavimuose dalyvavo tik keli šimtai tūkstančių, o Pennsylvaniajy yra apie 5,000,000 pilnateisių balsuo-tojų.

Ką Reiškia Kongresmanų Tarimas Panaikint Margarino Taksus

Washington. — Kongreso atstovų rūmas 260 balsų prieš 106 nutarė panaikint federalės valdžios taksus, i-mamus už oleo-margarino (dirbtinio sviesto) gamini-mą ir pardavinėjimą. Nema-ma, jog ir senatas nutars panaikint margarino taksavimą.

Margarinas Kaip Maistas

Margarinas paprastai da-

romas iš augalinių aliejų—"pynacų", medvilnės sėklų ir kt. Į margariną yra deda-ma tokių vitaminų, kokių e-sama tikrame svieste. Mok-sliniai tyrimai rodė, jog margarinas tų tik maistinės vertės, kaip sviestas, bent suaugusiems. Kai ku-ris tyrinėtojai, tačiau, tei-gė, kad tikras sviestas geriau tarnauja vaikam. Mar-(Tas 5-me pusl.)

Mirė Juozas Gruodis, Didysis Muzikos Kompozitorius

Vilnius. — Netikėtai mi-rė Juozas Gruodis, žymusis lietuvių muzikos kompozitorius ir Tarybinės Lietu-vos Respublikos pagerbtas artistas. Staiga sustojo jam širdis.

Gruodis gimė 1884 m. Rakenių kaime, Zarasų apskrityje. Jo tėvas buvo muzika-lų instrumentų meistras. Juozas iš pat mažens rodė nepaprastą gabumą muzi-kai.

1914 m. Juozas Gruodis nuvyko Maskvon ir studija-vu muziką vadovybėje tokių garsių rusų kompozitorių, kaip Ippolitov - Ivanov, La-duchin ir kt.

Toliau jis buvo muzikos konduktorius Kauno Ope-roje ir simfonijos koncer-tuose; vadovavo muzikos mokyklai, o paskui Konser-vatorijai, kur jis lavino jau-nąją lietuvių kompozitorių kartą.

Gruodis parašė daug dai-nių kompozicijų, remdamas jas liaudies dainomis, taipgi eilę kompozicijų chorams, solistams, daug simfoninių ir kambarinių muzikos kū-rinių.

Būdamas pažangus žmo-gus, Gruodis jau nuo 1905 m. mokė savo jaunus tau-tiečius revoliucinių dainų ir pagaminio muziką eilėraš-

čiams — Janonio, Salome-jos Neries ir kt.

Vokiečių okupacijos me-tu, kuomet Konservatorija buvo uždaryta, Gruodis na-mie mokė studentus muzi-kos kompozicijos.

Po vokiečių išvijimo iš Lietuvos, Gruodis vėl buvo kompozicijos profesorius Konservatorijoje.

Už kilnų patrijotiniai-kū-rybių darbą prezidentas Sovietų Sąjungos Aukščiausios Tarybos suteikė Juozui Gruodžiui Raudonojo Darbo Vėliavos Ordeną; už nuopelnus Tarybinės Lietu-voš kultūrai Gruodis buvo apdovanotas medaliu.

KONGRESMANŲ KOMITE-TAS UŽGYRĖ POLICINĖS VALSTYBĖS BILIŲ

Mundto Bilius Atkreiptas ne tik Prieš Komunistus, bet Prieš Visas Pažangias Organizacijas ir Darbo Unijas

Washington. — Kongres-manų Neamerikinės Veiklos Komitetas vienbalsiai užgryė reakcinį republikono Karlo Mundto pasiūlymą bausti komunistų vadus iki 10 metų kalėjimo ir \$10,000 piniginės baudos ir fak-tinai uždrausti Komunistų Partiją. Mundto bilius siū-lo taipgi persekioti ir baus-ti organizacijas, pritariančias bet kokiems reikalavi-mams, už kuriuos komunis-tai kovoja. Tokias organi-zacijas bilius vadina "kom-unistiniams frontais."

Tas bilius mojas taip nu-slopinti bet kokių pažangų politinį ir ekonominį judėji-mą, kad tikrumoje siekia užkarti šiai šaliai policinę valstybę. Trečiosios partijos vadai todėl jį vadina tiesiog fašistiniu planu.

Mundto pasiūlymas sa-ko: Neteisėtus bus bet koks veiksmas, kuris sieks įsteig-ti Jungtinėse Valstijose "to-talitarinę" diktatūrą, gir-di, pagal svetimos valdžios arba organizacijos patvar-kymus.

Mundto bilius išvedžioja, būk "politinė komunistų or-ganizacija" ir jos bendra-darbiai veikia pagal įsaky-mus iš svetur. Jis reikalau-jia, kad visi "politinės ko-munistų organizacijos" va-

Trumanas Planuoja Užimt Gelžkelius

Washington, bal. 29. — Jeigu nepavyks ant greitų-jų sutaukyti tris geležinke-liečių Brolijas su kompani-jomis, tai prez. Trumanas perims geležinkelius į val-džios rankas ir neleis strei-kuoti, kaip pranešta iš Wa-shingtono. Garvežių Ugnia-kurių Brolija ir "Svičma-nų" Unija nutarė streikuoti nuo gegužės 11 d. Garvežių Mašinistų Brolija dar nepa-sisakė, ar streikuos ar ne, nors jos vice-pirmininkas Shields diena pirmiau lėmė, kad ir jo Brolija streikuos.

dai susiregistruotų pas ge-manų Neamerikinės Veiklos Komitetas vienbalsiai užgryė reakcinį republikono Karlo Mundto pasiūlymą bausti komunistų vadus iki 10 metų kalėjimo ir \$10,000 piniginės baudos ir fak-tinai uždrausti Komunistų Partiją. Mundto bilius siū-lo taipgi persekioti ir baus-ti organizacijas, pritariančias bet kokiems reikalavi-mams, už kuriuos komunis-tai kovoja. Tokias organi-zacijas bilius vadina "kom-unistiniams frontais."

Už neužsiregistravimą a-biejų rūšių organizacijos būtų baudžiamos nuo 2 iki 5 metų kalėjimo ir \$2,000 iki \$5,000 piniginės baudos.

Mundto bilius taipgi per-sa atimti Amerikos piliety-bę ne tik įsipilietinusiems ateiviams, bet ir čiagi-miams amerikonomams už bet kokių veikimą, kurį tas bi-lius vadina neteisėtu.

Kartu bilius uždraudžia komunistui ieškoti federa-lės valdžios darbo ar tarny-bos; prašyti pasportų arba vartoti jau turimus paspor-tus.

Jis užgina bet kokiais bū-dais pakeisti esamąją val-džią, pavyzdžiui trukdy-mais verslo ir prekybos, rė-mimu kovos dėl ekonominių bei socialių dalykų, propa-ganda prieš esamąją val-džią, ir t.t.

Mundto bilius vengia Ko-munistų Partiją vadinti partija, nes jeigu ją vadintų tikruoju vardu, tai šis bi-lius galėtų užkliuti už Jungtinių Konstitucijos; to-dėl jis vadina ją tikrai "po-litine komunistų organiza-cija."

Siekia Uždraust Unijų Vei-kimą ir Wall Stryto Kapi-talo Kriką

Jeigu Mundto bilius tap-tų įstatymu, jis užgintų u-nijų veikimą, uždraustų va-jus dėl algų pakėlimo ir ju-dėjimą dėl teisių lygybės negram su baltaisiais. Toks įstatymas taipgi uždraustų laikraščius ir lapelius, kri-tikuojančius trustinį Wall Stryto kapitalą arba pei-kiančius valdžią už žmonių reikalų apleidimą. Pagal šį bily, galėtų būti persekio-jami ir Wallace'o trečiosios partijos rėmėjai.

Telegramos prieš Mundto Bilį

Reikia tuojuos siųsti te-legramas kongreso atstovų rūmo taisyklių komitetui va, ir Paulauskas, Kauno Konservatorijos direktorius.

Vainikus atsiuntė kom-pozitoriai, studentai, Lietu-voš vyriausybė ir darbo žmonės iš Vilniaus, Kauno, Šiaulių, Klaipėdos ir kitų respublikos miestų.

I. Bulota.

Jeruzalė. — Pranešama, jog Irakas ir Egiptas siun-čia savo armijas prieš Pa-lestinos žydus.

Gegužės Pirmosios šventė yra amerikietiška pasaulio darbo žmonėms dovana.

Per suvirš 60 metų Ameri-kos darbininkai ją mini ir su-ja yra susiję daug svarbių įvykių.

Amerikos darbininkams pa-siūlius, 1889 metais, ši šven-tė buvo paskelbta tarptautine proletariato švente — kovos diena.

Šiandien oficialiai šią dieną pilnai švenčia tik Tarybų Są-jungos tautos, atsipalaiduju-sios nuo kapitalistinės san-tvarkos.

Gegužės Pirmąją, vadinasi, ne Maskva davė Amerikai, bet — Amerika Maskvai ir vi-sam pasauliui.

Tuo amerikiečiai gali tik didžiūotis!

Bet va, tūli reakcininkai ryžtasi šią dieną iš Amerikos darbininkų "atimti."

Jiems turbūt prisimena, kaip Hitleris buvo "atėmęs" ją iš Vokietijos darbininkų.

Tačiau Hitlerio pasirinktas kelias buvo labai slidus. Ar tie, kurie mano "atimti" iš Amerikos darbininkų jų tradi-cinę šventę, apie tai pagal-vojo?

Nepaisant visko, šiomet Gegužės Pirmąją Amerikos dar-bininkai iškilmingai minės — ryškiausia ji bus New Yorke, kur daugybė darbo unijų pasi-ruošė dalyvauti eisenose did-miesčio gatvėmis, su šūkiais už taiką, prieš reakciją, už šviesesnį ir laimingesni gyve-nimą.

Tautinės grupės taipgi pa-sirodys. Maršuos ir Didžiojo New Yorko lietuviai darbo žmonės!

Su Gegužės Pirmąją ženg-sime į tikrąjį pavasarį.

Štai, va, pas mus: medžiai pradėjo žaliuoti, gėlės sužy-do, nepaisant to, kad oras dar vis šaltokas.

Gamtai apvelka žemę nauju rūbu!

Salšė pramogos palaipsniui baigiasi. Neužilgo turėsimė piknikus, išvykas į parkus, miškus, laukus.

Galvokime, kad vasariškos mūsų pramogos būtų gražios, didelės ir kultūringos.

Baigdamas žieminį sezoną, Brooklyno lietuvių Aido Cho-ras stato scenoje komediją "Ponas Amerikonas."

Tai bus gegužės mėn. 2 die-ną Labor Lyceum salėje.

Netenka nei sakyti, jog Brooklyno ir apylinkės lietu-vių visuomenė skaitlingai su-vyks pasidžiaugti su savo Ai-do Choru.

Hartfordo Laisvės Choras tą pačią komediją sekmadienį statys Waterburyje.

Gi Newarko Sietyno Choras lėktuvu skrenda Chicagon, kur sietyniečiai duos gražų koncertą.

Kaip matome, mūsų kultū-rinė veikla "tebekruta" ir tuo tegalime tik pasidžiaugti!

Justas Paleckis rašo:

"Gegužės Pirmosios diena, kada visame pasaulyje ska-mba šūkiai darbo žmonėms eiti drauge ir susijungti vadin-taikos ir kovos prieš reakci-ją, prieš tuos, kas kursto ki-virčius tautų tarpe, noris kal-bėti apie nuostabius tautų draugystės pavyzdžius tarybi-nėj šalyje. Lietuvių tauta nuo-lat jaučia ta draugystę vis naujuose ir naujuose pasireišk-imuose..."

Taip, Lietuva šiomet Gegu-žės Pirmąją švęs kitokiose sa-lygose, negu mes, lietuvių tau-tos sūnūs ir dukros, įsipilieti-ne Washingtono žemėje.

O buvo laikai, kai ir mūsų

tėvų krašte... skaudu ir pri-siminti... Tai buvo tik prieš aštuonerius metus!...

ORAS.—Būsią nešilta.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisvė, Inc.

Every day except Sundays and Holidays

Established April 5, 1911

487 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. — Tel. Stagg 2-3878

President, GEORGE KURAITIS; Sec.-Treasurer, NICK PAKALNISKIS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES
United States, per year \$7.00 Canada and Brazil, per year \$8.00
United States, per 6 months \$3.75 Canada and Brazil, 6 months \$4.00
Brooklyn, N. Y., per year \$8.00 Foreign countries, per year \$9.00
Brooklyn, N. Y., per 6 months \$4.00 Foreign countries, 6 months \$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Luis Carlos Prestes Montevidėjuje

Brazilijos liaudies vadas, Luis Carlos Prestes, skelbia pranešimai, pasiekę Urugvajaus sostinę Montevidėjų.

Atrodo, jog ten Prestes ras laikiną prieglaudą ir asistuos, tuo būdu išgelbėdamas savo gyvybę.

Luis Carlos Prestes — liaudies draugas ir jos vadas, — yra Brazilijos senatorius. Jis buvo išrinktas Brazilijos komunistų partijos sąrašė. Nėra Brazilijoje mylimesnio ir įtakingesnio liaudyje asmens, kaip Prestes.

Prieš ketvirtą metų Prestes buvo išleistas iš Brazilijos kalėjimo, kur jis buvo išlaikytas net devynerius metus. Išėjo jis iš ten su palaužta sveikata, tačiau, išsilaisvinęs, tuojau stojo darban: organizuoti Brazilijos darbininkus ir valstiečius kovai prieš svetimų kraštų imperializmą ir už šviesnį, laimingesnį liaudžiai gyvenimą.

Prieš ketvirtą metų Prestes buvo išleistas iš Brazilijos kalėjimo, kur jis buvo išlaikytas net devynerius metus. Išėjo jis iš ten su palaužta sveikata, tačiau, išsilaisvinęs, tuojau stojo darban: organizuoti Brazilijos darbininkus ir valstiečius kovai prieš svetimų kraštų imperializmą ir už šviesnį, laimingesnį liaudžiai gyvenimą.

Atrodė, kad Brazilijoje per tūlą laiką veiks demokratija; atrodė, jog po Vargaso režimo nuvertimo, ten liaudis iš tikrųjų pasiekė laisvesnio gyvenimo rytojų.

Išrinktasis prezidentu "socialistas" Dutra pažadėjo laikytis demokratijos dėsnių, vengti to, ką atlikdino Vargasas.

Tuoju Brazilijos komunistų partija, vienintelė partija ginanti to krašto nepriklausomybę (nuo svetimų imperialistų) ir kovojanti už liaudies interesus, augo kaip ant mielių. Simtai tūkstančių darbo žmonių stojo į jos eiles. Valstijų (provincijų) seimuose, miestų tarybose, šalies parlamentan komunistai išrinko daug savo deputatų.

Bet, štai, paskelbiama Trumano doktrina. Wall strytas pradeda daryti spaudimą į Dutos valdžią, reikalaujamas represijų prieš Brazilijos komunistus. Užviešpatauja reakcija. Anti-komunistinis siaubas nusiaubia visą šalį, puldamas komunistus ir nekomunistus, — kas pakliuvo!

Tūkstančiai darbuotojų suklebami į kalėjimus. Komunistinė spauda, jų dienraščiai, taip sunkiai įkurti, užpuolama fašistinių gvardų ir policijos.

Užviešpatauja tamsoji naktis!

Reakcininkai moja pagrobti Prestes'ą — liaudies vadą. Jie šiuo sykiu manė, jei pavyks jį įjems sučiupti, jo gyvo nepaleisti!

Prestes'ui pavyko išsigelbėti ir jis pasiekė kaimyninės respublikos sostinę Montevidėjų, kur ir mano susirasti prieglaudą, jei ne ilgesniam laikui, tai laikinai.

Iš Montevidėjaus Prestes padės savo tautiečiams; teiks patarimų ir nurodymų, kaip veikti. Brazilijos reakcijos varžtai anksčiau ar vėliau bus sutraukti. Ir Prestes vėl sugrįš į, grįžęs, jis privės liaudį prie laimėjimų.

Streikų Banga

Dvi geležinkeliečių brolijos — ugniakurių ir "svičmanų" — nutarė š. m. gegužės 11 dieną paskelbti streiką, jei samdytojai ligi to laiko neįsipildys jų reikalavimų.

Didžiųjų plieno korporacijų valdovai pareiškia, kad jie nepakels plieno pramonės darbininkams algų. Girdi, jie ritzastai numatė kitiems liaudžiams savo produktams kainas, bet algų tikrai nepakels.

Ką darys plieno pramonės darbininkų unija, kurios prezidentu yra Philip Murray, liekasi palaukti ir pamatyti. Vienas aišku: pragyvenimo produktų kylimas, verčia plieno darbininkus ką nors daryti.

Tas pats galima pasakyti ir apie kitų pramonės darbininkus.

Štai, Detroitie rimtai kalbama apie automobilių darbininkų streiką.

Niūjorko mieste sustreikavo kailiasiuvų unijos nariai — apie 10,000 iš viso.

Važiutės darbininkai tebekalba apie streiką.

Jau kelinta savaitę, kai streikuoją mėsos apdirbimo darbininkai. Mėsos magnatai siekia streiką sulaužyti.

Visoje miestų eilėje pasireiškė mažesnių streikų.

Tokiame didmiestyje, kaip New Yorkas, kur prieš pusmetį labai retai kada tekdavo pamatyti gatvėse pikietininkus, šiandien jų gretos — kasdieniškas reginys.

Visur darbininkai reikalauja algas pakelti. Visur, taigi, gyvenimo sunkėjimas skaudžiai atsiliepia į darbininkų gyvenimą ir verčia juos kovoti.

Šių metų Gegužės Pirmąją Amerikos darbo žmonės, tarp kitų šūkių, iškęs šūkį prieš kylimą pragyvenimo reikmenų kainų, prieš gyvenimo jiems sunkinimą.

Protestantų Ministeriai ir Wallace

Aną dieną Washingtonan buvo suvykę apie 108 protestantų - metodistų - ministeriai arba kunigai.

Kai buvo apklausinėjami dėl to, už kurį prezidento vietai kandidata jie balsuotų, tai 20 nuos. pasisakė už Wallace'ą, gi už Trumaną — tik 5.9 nuos.

Kiti protestantų ministeriai pasisakė už republikonų kandidatus.

Kai dėl verstino militarinio treniravimo įstatymo, 90 nuos. ministeriai pasisakė prieš jį.

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

ELEKTROS ŠVIESA LIETUVOS ŽMONĖMS

Vilniaus Tiesa rašo:

Per pračius metus skaičiai sužibo elektros lemputės daugelyje Tarybų Lietuvos miestų ir kaimų. Dabar jau 73 komunalinės elektrinės duoda elektros šviesą ir veja lauk tamsą iš darbo žmonių butų. Tarybų Lietuvos miestų ir kaimų elektrifikacijos darbai atliekami su broliškos respublikų pagalba.

Kiekviena nauja elektrinė, kuri įžibina daugybę elektros lempučių mokyklose, skaityklose, darbo žmonių butuose ir savo energijos srove išjudina fabrikyje stakles, kino aparatus, daro mūsų gyvenimą gražesnį, turiningesnį, pakelia liaudies ūkį ir kultūrą. "Štai kodėl darbu žmonės taip uoliai imasi mūsų miestų ir kaimų elektrinės atkurti ir statyti. Apie tai rašo skaitytojas drg. J. Zilys.

"Utenos apskrities nedidelio Debeikių valsčiaus gyventojai dar nebuvo matę elektros šviesos, — rašo skaitytojas, — žiemą ir vasarą žmonės vakarais pasinerdavo į miegą.

Bet štai 1947 metais Debeikių darbo žmonės išrinko į Lietuvos TSR Aukščiausiąją Tarybą savo atstovą drg. Gogelienę. Vasarą žmonės pribrendo mintis, kurią jie seniai puoselėjo — elektrifikuoti valstiją. Jie kreipėsi į savo deputatą drg. Gogelienę patarimo. Idėja buvo labai paprasta: aliejinėje yra variklis. Jeigu kur nors galima būtų gauti generatorių ir šiek tiek elektros laidų, tai galima būtų turėti elektros šviesą. Deputatė drg. Gogelienė pažadėjo savo rinkėjams padėti šiuo svarbiu reikalu.

Atvažiavusi į respublikos Komunalinio Ūkio Ministeriją drg. Gogelienė gavo visišką paramą. Buvo išduotas generatorius, elektros laidai, lemputės, reikalingos lėšos. Buvo pasiūstas prityręs inžinierius, ir darbas virte užvirė. Jau po mėnesio užsidedę pirmosios lemputės didžiam elektrifikacijos iniciatorių džiaugsmui.

Nepaisant to, kad elektros stotis dirba tik trumpa laiką, gyvenimas Debeikiuose iš pagrindų pasikeitė.

Tokių pavyzdžių, kur gyventojai parodo savo iniciatyvą ir aktyviai prisideda prie elektrinių statybos, yra labai daug.

Tokiu pavyzdžiu, kur gyventojai parodo savo iniciatyvą ir aktyviai prisideda prie elektrinių statybos, yra labai daug.

Tokiu pavyzdžiu, kur gyventojai parodo savo iniciatyvą ir aktyviai prisideda prie elektrinių statybos, yra labai daug.

Tokiu pavyzdžiu, kur gyventojai parodo savo iniciatyvą ir aktyviai prisideda prie elektrinių statybos, yra labai daug.

Tokiu pavyzdžiu, kur gyventojai parodo savo iniciatyvą ir aktyviai prisideda prie elektrinių statybos, yra labai daug.

Tokiu pavyzdžiu, kur gyventojai parodo savo iniciatyvą ir aktyviai prisideda prie elektrinių statybos, yra labai daug.

Tokiu pavyzdžiu, kur gyventojai parodo savo iniciatyvą ir aktyviai prisideda prie elektrinių statybos, yra labai daug.

Tokiu pavyzdžiu, kur gyventojai parodo savo iniciatyvą ir aktyviai prisideda prie elektrinių statybos, yra labai daug.

Tokiu pavyzdžiu, kur gyventojai parodo savo iniciatyvą ir aktyviai prisideda prie elektrinių statybos, yra labai daug.

Tokiu pavyzdžiu, kur gyventojai parodo savo iniciatyvą ir aktyviai prisideda prie elektrinių statybos, yra labai daug.

Tokiu pavyzdžiu, kur gyventojai parodo savo iniciatyvą ir aktyviai prisideda prie elektrinių statybos, yra labai daug.

Tokiu pavyzdžiu, kur gyventojai parodo savo iniciatyvą ir aktyviai prisideda prie elektrinių statybos, yra labai daug.

Tokiu pavyzdžiu, kur gyventojai parodo savo iniciatyvą ir aktyviai prisideda prie elektrinių statybos, yra labai daug.

Tokiu pavyzdžiu, kur gyventojai parodo savo iniciatyvą ir aktyviai prisideda prie elektrinių statybos, yra labai daug.

Tokiu pavyzdžiu, kur gyventojai parodo savo iniciatyvą ir aktyviai prisideda prie elektrinių statybos, yra labai daug.

Tokiu pavyzdžiu, kur gyventojai parodo savo iniciatyvą ir aktyviai prisideda prie elektrinių statybos, yra labai daug.

Tokiu pavyzdžiu, kur gyventojai parodo savo iniciatyvą ir aktyviai prisideda prie elektrinių statybos, yra labai daug.

Tokiu pavyzdžiu, kur gyventojai parodo savo iniciatyvą ir aktyviai prisideda prie elektrinių statybos, yra labai daug.

Tokiu pavyzdžiu, kur gyventojai parodo savo iniciatyvą ir aktyviai prisideda prie elektrinių statybos, yra labai daug.

dusę skriejo lauk iš pono Griskėno kambario su įvairiausio didumo ryšuliais po pažastim. Ir tuoj, netrukus, juodojoje biržoje atsirado palitų, kostiumų ir visokių kitų amerikoniškų prekių pagal didžiausią pasirinkimą suplyšusiam piliečiui (jeigu jo kišenė leido) įsigyti kokią nors Amerikos lietuvių "dovaną."

Prie šio laiško galima pridurti tik tiek, kad dabar žino Amerikos lietuviai, kurie pabėgėliams aukėjo rūbus per taip vadinamą Amerikos Lietuvių Bendrąjį Fondą, kur jų aukos nuėjo. Pabėgėlių stovyklose viešpataują fašistiniai šmugelininkai su jomis sėkmingai apsidirbo. Suvargę ir apiplyšę jų nematė.

KĄ DAVĖ IR PARODĖ LIETUV. LITERATŪROS DEKADA MASKVOJE?

Vilniaus "Literatūra ir Menas" šitaip charakterizuoja vasario mėnesio Maskvoje įvykusią literatūros dekadą: "Pasibaigę tarybinės lietuvių literatūros dekada Maskvoje. Su ja lietuvių tautai atiteko žymi garbė: lietuvių rašytojai pirmieji po karo pravedė didžiojoje tarybinės mūsų šalies sostinėje savo kūrybos atskaitą. Geriausieji tarybinės lietuvių literatūros kūriniai išpuodingai praskambėjo Sąjungų rūmų kolonų salėje, Raudonojoje Presnėje Trechgoros manufaktūros kombinatė, Aktoniaus rūmuose, Karinėje-politinėje akademijoje, Centrinuose literatūros rūmuose, Maskvos universitete ir eilėje kitų vietų. Rašytojų žodžius palydėjo lietuvių tarybinės ir liaudies dainos, liaudies šokiai, atlikti mūsų liaudies ansamblių ir solistų.

"Plačioji Maskvos auditorija atydziai, su smalsumu išklaušė mūsų akademikų ir rašytojų pranešimus apie ilgą ir sunkų keturių šimtų metų mūsų literatūros kelią nuo kuklios Mažvydo knygelės iki naujų tarybinių literatūrinių kūrinių, kuriais didžiujasi mūsų tauta, kurie iš Maskvos nuskambėjo per visą plačiąją tarybų šalį.

"Lietuvių literatūros dekada — milžiniškos reikšmės įvykis mūsų kultūriname gyvenime. Ji dar labiau sustiprino kultūrinės mūsų draugystės saitus su broliškomis tarybinėmis tautomis, ypač su didžiąja rusų tauta, sudarė sąlygas pasikeisti kultūriniais laimėjimais, drauge išpopuliarino mūsų literatūrą plačiojoje socialistinėje tėvynėje. Tai paliudija gausūs kiekis naujai išleistų rusų kalbos vertimuose lietuvių literatūros klasikų ir tarybinių rašytojų kūrinių. Greta to, tarybinės lietuvių literatūros dekada dar labiau sustiprino kūrybinę mūsų rašytojų draugystę su rusų ir kitų tautų rašytojais, daugeliu pirmą kartą nuvykusiu į Maskvą davę progos užmegsti vertingą bičiulystę su prityrusiais tarybinės literatūros kūrėjais, kuri gali atnešti žymius vaisius, siekiant pakelti grožinio mūsų žodžio politinį ir meninį svorį, vadovaujantis didžiųjų mūsų draugų priėjimų, jų patarimais.

"Dekada Maskvoje" atkreipė visų Tarybų Sąjungos darbo žmonių dėmesį į mūsų literatūrą. Tai, apie ką prieš dešimtį metų tebu-

vo galima svajoti, šiandien tapo realia, džiugia tikrove..."

FRANCŪZIJOS SOCIALISTAI ANT SKILIMO SLENKŠCIO

Chicago dienraštis Vilnis mano, kad Francūzijos socialistai yra pasidalinę į keletą frakcijų ir kad jų pilnas susiskaldymas gali pasidaryti neišvengiamas. Dienraštis rašo:

Francūzijos socialistai, kaip pasirodo, dabar yra susiskaldę net į tris atskiras frakcijas, kurios tarp savęs veda gan aštrią kovą. Štai apie vidujinius įvykius Socialistų Partijoje liberalų žurnale "The Nation" rašo Del Wayo (ispanas socialistas, buvęs Ispanijos respublikos užsienio reikalų ministras). Jis sako:

Praeitą mėnesį vienoje Paryžiaus salėje buvo laikyti trys atskiri socialistų mitingai. Pirmą surengė oficialioji partijos vadovybė; antrą rengė jis, mesdamas akmenuką į taip vadinamas Rassemblement Democratique et Revolutionnaire (Demokratinis ir Revoliucinis Susibūrimas), kuris stoja už kairesnę politiką, bet dar lieka partijoje; trečią mitingą rengė taip vadinama Bataile Socialiste ("Socialistinė Kovą"), kuri už savo kairumą išmeta iš partijos. Iš tų trijų mitingų oficialios partijos vadovybės suruostas sutraukė mažiausiai žmonių.

Socialistų tarpe Francūzijoje viešpatauja didelis nepasitenkinimas. Taip vadinamoji trečioji jėga (socialistai ir klerikalai), kuri neva turėjo palaikyti balansą tarp de Gaulle'o ir komunistų, pradeda išsigimti į de Gaulle'o sąjungininkę. Del Wayo, kuris pats yra netolimas Blumo elementams, visgi pranašauja, kad Francūzijos Socialistų Partija randsi ant naujo skilimo slenkščio. Tai, žinoma, nebus pirmas ir ne paskutinis tos partijos subliškimas, bet blogiau negu dabartinė vasališka reakcijos tarno rolė nebus pasekmė to.

Socialistų tarpe Francūzijoje viešpatauja didelis nepasitenkinimas. Taip vadinamoji trečioji jėga (socialistai ir klerikalai), kuri neva turėjo palaikyti balansą tarp de Gaulle'o ir komunistų, pradeda išsigimti į de Gaulle'o sąjungininkę. Del Wayo, kuris pats yra netolimas Blumo elementams, visgi pranašauja, kad Francūzijos Socialistų Partija randsi ant naujo skilimo slenkščio. Tai, žinoma, nebus pirmas ir ne paskutinis tos partijos subliškimas, bet blogiau negu dabartinė vasališka reakcijos tarno rolė nebus pasekmė to.

Kaip Amerika Gauna Daugumą Balsų Jungtinių Tautų Posėdžiuose

Drew Pearson, kolumnistas, štai ką rašo:

"Kaip Jungtinių Tautų delegatai susirinks New York'e, kad apsvaistytų nepadalinimą Palestinos, jiems prisimins tam tikri nuotyčiai, kurie įvyko už estrados, kada jie rengėsi balsuoti už padalinimą Palestinos. Pavyzdžiui, Liberijos valdžia, kuri yra dalinai priklausoma nuo Jungt. Valstijų ir Firestone Rubber kompanijos, praėitą žiemą buvo pašauta telefonu per Harvey Firestone, kuris ragino, kad jos delegatai balsuotų už padalinimą Palestinos. Haiti, taipgi ekonominiai priklausanti nuo Jungt. Valstijų, buvo pašauta telefonu per Adolph Berle, buvusį Valstijos Sekretoriaus pagalbininką, kuris dabar yra Haiti prezidento patarėju.

"Francijos ambasadorius gavęs suprasti nuo mūsų Valstybės Departamento draugų, ką iš jo gali tikėtis, ragino savo valdžią, kad balsuotų už padalinimą Palestinos. Kinijos ambasadorius darė tą patį. Meksika, New Zealand, Colombia — ant jų visų daryta atsargus spaudimas iš Washingtono laike debatu Jungt. Tautų posėdžiuose praėitą lapkričio mėnesį.

"Tos tautos, gavę įsakymus, kaip balsuoti Palestinos klausimu praėitais metais, dabar nori gauti įsakymą, kad balsuotų kitaip, negu kad jos balsavo praėitais metais.

"Tos valstybės jaučiasi savitovėmis valstybėmis, ne pastumdėm, kad jos balsuotų

L. Oginskaitė

PRIEŠ ŽEMES ATBUDIMĄ

Dar tebemiega žemė, žiemos sukaustyta, dar jokio gyvybės ženklų nematyti sniegu padengtoje dirvoje. Gūsčiodamos, tupi varnos ant nuogų medžio šakų ir gedulingu karlimu stengiasi įtikinti save ir kitus, kad žiema nesibaigia ir niekada nesibaigs...

Siauručiu takeliu per apsnigtą lauką, kad būtų arčiau, į Užpalių valsčiaus miestelį dumia vaikiukštis.

—Kur, kur lėki? — jau iš tolo šaukia jam tokio pat amžiaus pilietis, grįžtas iš Užpalių mokyklos namo.

Vaikiukštis nė nestabtelėjo, dumia pro jį, skubiai paaiškinęs:

—Utenos traktorininkai susirinko!... Ir mano tėvai! Ir visi ten susirinko! Reikia bėgti, pažiūrėti!"

Jis nudumia, o antrasis dar pasižiūri jo įkandini:

—Teisybė! Šiandien gi iš Utenos MTS' žmonės į Užpalius atvyko, apie pavasario darbus tarsis... Juk nebetoli jau ir pavasaris... Ū-ū! — šūkteli jis, mesdamas akmenuką į varnas medyje. — Palaukit, greit jau ir kovarniai, ir špoškai, ir vieversėlis atsiras, linksmai sučirens. Karr, karr! — su pašai pa megdžioja jis varnas.

Užpaliuose sujudimas, tartum kokia šventė būtų. Bet juk ir ruošiamasi didelei šventei — žemės atbudimui. 1947 metų traktorinių darbu planą mūsų MTS baigė liepos 20 dieną, o lapkričio 7 dieną įvykdė antrųjų metų planą, — praneša susirinkusiems darbo valstiečiams Utenos MTS direktorius Drobūzis. —Šio pavasario sėjos darbų vyks dar sėkmingiau, — tęsia jis, — nes esame dar geriau pasiruošę: traktorių ir prikabino inventorius, remontas baigtas jau sausio 10 dieną.

—Draugai, — tęsia Drobūzis, — mūsų darbas, bendromis visų pastangomis, vis tobulėja, darosi našesnis. Milžiniškais šuoliais mūsų brangios tarybinės tėvynės gyvenimas žengia pirmyn. Tiek žemės ūkis,

—Draugai, — tęsia Drobūzis, — mūsų darbas, bendromis visų pastangomis, vis tobulėja, darosi našesnis. Milžiniškais šuoliais mūsų brangios tarybinės tėvynės gyvenimas žengia pirmyn. Tiek žemės ūkis,

—Draugai, — tęsia Drobūzis, — mūsų darbas, bendromis visų pastangomis, vis tobulėja, darosi našesnis. Milžiniškais šuoliais mūsų brangios tarybinės tėvynės gyvenimas žengia pirmyn. Tiek žemės ūkis,

—Draugai, — tęsia Drobūzis, — mūsų darbas, bendromis visų pastangomis, vis tobulėja, darosi našesnis. Milžiniškais šuoliais mūsų brangios tarybinės tėvynės gyvenimas žengia pirmyn. Tiek žemės ūkis,

—Draugai, — tęsia Drobūzis, — mūsų darbas, bendromis visų pastangomis, vis tobulėja, darosi našesnis. Milžiniškais šuoliais mūsų brangios tarybinės tėvynės gyvenimas žengia pirmyn. Tiek žemės ūkis,

—Draugai, — tęsia Drobūzis, — mūsų darbas, bendromis visų pastangomis, vis tobulėja, darosi našesnis. Milžiniškais šuoliais mūsų brangios tarybinės tėvynės gyvenimas žengia pirmyn. Tiek žemės ūkis,

—Draugai, — tęsia Drobūzis, — mūsų darbas, bendromis visų pastangomis, vis tobulėja, darosi našesnis. Milžiniškais šuoliais mūsų brangios tarybinės tėvynės gyvenimas žengia pirmyn. Tiek žemės ūkis,

—Draugai, — tęsia Drobūzis, — mūsų darbas, bendromis visų pastangomis, vis tobulėja, darosi našesnis. Milžiniškais šuoliais mūsų brangios tarybinės tėvynės gyvenimas žengia pirmyn. Tiek žemės ūkis,

—Draugai, — tęsia Drobūzis, — mūsų darbas, bendromis visų pastangomis, vis tobulėja, darosi našesnis. Milžiniškais šuoliais mūsų brangios tarybinės tėvynės gyvenimas žengia pirmyn. Tiek žemės ūkis,

—Draugai, — tęsia Drobūzis, — mūsų darbas, bendromis visų pastangomis, vis tobulėja, darosi našesnis. Milžiniškais šuoliais mūsų brangios tarybinės tėvynės gyvenimas žengia pirmyn. Tiek žemės ūkis,

—Draugai, — tęsia Drobūzis, — mūsų darbas, bendromis visų pastangomis, vis tobulėja, darosi našesnis. Milžiniškais šuoliais mūsų brangios tarybinės tėvynės gyvenimas žengia pirmyn. Tiek žemės ūkis,

—Draugai, — tęsia Drobūzis, — mūsų darbas, bendromis visų pastangomis, vis tobulėja, darosi našesnis. Milžiniškais šuoliais mūsų brangios tarybinės tėvynės gyvenimas žengia pirmyn. Tiek žemės ūkis,

—Draugai, — tęsia Drobūzis, — mūsų darbas, bendromis visų pastangomis, vis tobulėja, darosi našesnis. Milžiniškais šuoliais mūsų brangios tarybinės tėvynės gyvenimas žengia pirmyn. Tiek žemės ūkis,

—Draugai, — tęsia Drobūzis, — mūsų darbas, bendromis visų pastangomis, vis tobulėja, darosi našesnis. Milžiniškais šuoliais mūsų brangios tarybinės tėvynės gyvenimas žengia pirmyn. Tiek žemės ūkis,

—Draugai, — tęsia Drobūzis, — mūsų darbas, bendromis visų pastangomis, vis tobulėja, darosi našesnis. Milžiniškais šuoliais mūsų brangios tarybinės tėvynės gyvenimas žengia pirmyn. Tiek žemės ūkis,

—Draugai, — tęsia Drobūzis, — mūsų darbas, bendromis visų pastangomis, vis tobulėja, darosi našesnis. Milžiniškais šuoliais mūsų brangios tarybinės tėvynės gyvenimas žengia pirmyn. Tiek žemės ūkis,

—Draugai, — tęsia Drobūzis, — mūsų darbas, bendromis visų pastangomis, vis tobulėja, darosi našesnis. Milžiniškais šuoliais mūsų brangios tarybinės tėvynės gyvenimas žengia pirmyn. Tiek žemės ūkis,

—Draugai, — tęsia Drobūzis, — mūsų darbas, bendromis visų pastangomis, vis tobulėja, darosi našesnis. Milžiniškais šuoliais mūsų brangios tarybinės tėvynės gyvenimas žengia pirmyn. Tiek žemės ūkis,

—Draugai, — tęsia Drobūzis, — mūsų darbas, bendromis visų pastangomis, vis tobulėja, darosi našesnis. Milžiniškais šuoliais mūsų brangios tarybinės tėvynės gyvenimas žengia pirmyn. Tiek žemės ūkis,

—Draugai, — tęsia Drobūzis, — mūsų darbas, bendromis visų pastangomis, vis tobulėja, darosi našesnis. Milžiniškais šuoliais mūsų brangios tarybinės tėvynės gyvenimas žengia pirmyn. Tiek žemės ūkis,

—Draugai, — tęsia Drobūzis, — mūsų darbas, bendromis visų pastangomis, vis tobulėja, darosi našesnis. Milžiniškais šuoliais mūsų brangios tarybinės tėvynės gyvenimas žengia pirmyn. Tiek žemės ūkis,

tiesk pramonė broliškomis respublikoms padedant, ne tik prisikėlė iš karo griuvėsių, ne tik pavijo prieškarinį lygį, bet daugelyje atvejų ir pralenkė jį. Visų darbo valstiečių gerbūviui kelti mes turime dabar tarybų valdžios duotus traktorius, kokie buržuazinės Lietuvos laikais galėdavo būti tik paskirų dvarininkų nuosavybė. Mūsų MTS su darbo valstiečiais dabar sudarys sutartis ne vien arimo, bet ir sėjos darbams ir ji įsipareigojo šių metų pavasario planą atlikti per dešimtį dienų, — baigė savo pranešimą Utenos MTS direktorius Drobūzis.

Iš pasienyje stovinčio suolo pakyla naujakuris Tarvydas ir apžvelgia susirinkusius valstiečius.

—Pasakyk, kaip kad šnekėjome, pasakyk, už mus visus iškart pasakyk ir padėkok, — nužia salė.

Tvirtais, energingais žingsniais Tarvydas išeina į priekį.

—Dėkingi mes esame tarybų valdžiai už mašiną, — prabyla jis, — už mašiną, kurio, kaip teisingai ką tik sakė direktorius, kapitalistinėje santvarkoje dirba vien tik dvarininkų, turtulių naudai. Dėkingi mes esame tarybų valdžiai už mums duotas mašinas, bet — mašinų mažai, mašina ne viskas. Dar labiau esame mūsų valdžiai dėkingi už šaunius tarybinius žmones, už specialistus, kuriuos jinai išaugino, išmokė ir kurių patyrimą pavedė visos darbo liaudies gerovei kilti. Du tokius žmones mes čia turime ir savo tarpe, — tai traktorininkai Daneika ir Tranelis.

Visa valsčiaus salė džiaugsmingai, su pritirimu nužia. Abu paminėtieji, Daneika ir Tranelis, sumišę parausta ir stengiasi nuo dėkingų žvilgsnių pasislėpti kur nors į kuklesnį, tamsesnį kamputį.

—Tai jau ką čia, iš tiesų... — sumišęs, šnabžda Daneika. — Yra apie ką šnekėti! Kiekvienas daro, ką gali!... Patys gi sau, savo žmonėms dirbame.

—Traktorininkas Daneika pereitais metais pasiekė rekordinį išdirbį, — isterpia direktorius. — jis įvykdė keturias metines normas, gi Tranelis — tris.

* PITTSBURGHO * IR APYLINKĖS ŽINIOS

Pittsburgho Spirgučiai

Arti 40 Tūkstančių Parašų
Progresyvių Partijos
Uždėjimui ant Baloto

Parašų rinkimas Pensylvanijos valstijoje dėl prezidentinių kandidatų H. Wallace ir Glen Taylor uždėjimo ant baloto lapkričio rinkimuose prasidėjo kovo mėnesio 1-mą ir užsibaigė kovo mėn. 30 diena. Į taip trumpą laiką parašų surinkta daug. Pradžioje vietinė Pittsburgho spauda rašė, kad dėl Wallace'o prezidentinės kandidatūros Amerikos Progresyvių Partija surinko 20 tūkstančių parašų. Vėliau rašė, kad surinko 26 tūkstančius parašų. Dabar rašo, kad surinko 33 tūkstančius parašų. Bet tikrinę šį surinkta arti 40 tūkstančių parašų. Tai Pensylvanijos valstijos istorijoje didžiausias skaičius parašų. Jokios partijos ir niekad tiek daug parašų nebuvo surinkta, kaip dabar.

Vakarinėje Pensylvanijoje (Pittsburgho apylinkė) labai gerai darbavosi Slavų Kongresas. Lietuvių organizacijos labai mažai prisidėjo. Parašų surinkta vakarinėje Pensylvanijoje arti 10 tūkstančių, iš kurių yra daugiausia Allegheny County.

Subudavojimas 3-čios politinės partijos tai Amerikos istorinis įvykis. Amerikos 3-čia partija ateityje bus didėle ir galinga. Kada istorija minės pradžią budavojimo trečiosios partijos, tai būtų graži ir garbinga, kad ir Pensylvanijos lietuviai istorijos lapą užimtų. Ypač lietuviai Pittsburgho ir apylinkės. Taigi, lietuviai, kiek galime, prisidėkime prie trečiosios partijos budavojimo ir tvirtai stokime už Wallace'o kandidatūrą.

Pittsburgho lietuviai, norėdami plačiau pasiteirauti apie Wallace'o kandidatūrą ir trečiosios partijos subudavimą, kreipkitės: **Mrs. Virginia R. Seymour, Regional Director**, 111 Ninth St., Pittsburgh 22, Pa. Tel. GRant 0310. (Šio laikraščio kitoj vietoj V. B. plačiau rašo, kaip Pittsburgh Press užima nachališką rolę, garsindamas parašus su tikslu bauginimo.)

Su kovo 15 diena įsisiūbavo minkštosios anglies mainierių streikas, kuris labai daug buvo palietęs Pittsburghą ir apylinkę. Čion yra labai daug anglies kasyklų. Pittsburgho apylinkės angliakasiai iškasa tiek anglies, kad pilnai aprūpina Pittsburgho ir apylinkės didžiųjų plieno industrijų "fornasų" neprisotinamus nasrus ir dar eksportuoja kitur.

Apie 400,000 minkštosios anglies mainierių sustoję dirbė ir reikalavo, kad kompanijos pildytų pirmiau pasirašytą kontraktą ir kad mainierių senatvę gyvenimas nors dalinai būtų aprūpintas pensija. Kad mainierių, kaip tas kurnis, raudamas pas žemę ir kiekvieną valandą ir minute gyvybę rizikuodamas, su laukęs senatvės, 60 metų amžiaus, ir išdirbęs mainiose mažiau 20 metų, galėtų gauti nors šimtą dolerių pensijos ir mėnesį. Su kuo tik iš darbininkų pakalbi, visi sutinka, kad mainierių reikalavimas yra žmoniškas ir teisingas.

Bet kaip su mainių viešpatijais, ar jie sutinka? Nereikėtų būti baiki. Jie kovoja prieš tai, kaip tik gali. Jiems į pagalbą pasiskubino Trumano administracija su Taft-Hartley įstatymu ir įvairiais grasinimais. Mainieriai tatau turėtų atminti sekančio lapkričio balsavimą.

muose ir tai jų klykai nė vieno balso neduot.

Kaip manot, gal mainių savininkai, pripažindami mainierių žmonišką pensiją, subankrūtuos. Gal jūs manot, kad mainių savininkai nepadarė užtektinai pelno, nes praeitą metų turėjo mokėti 10 centų nuo tono anglies į pensijos fondą? Stai tik vienas pavyzdys: Pittsburgh Consolidation Coal Co., viena iš didesnių kompanijų, 1946 metais padarė pelno \$5,694,692. Pakilus darbo našumui, 1947 m. jau padarė pelno \$13,833,005. Geriau sakant, padarė pelno daugiau, negu dvigubai kaip 1946 m. Siemet permatoma padaryti dar daugiau. Tai vis syvai, išpausti iš mainierių kūno.

Mainių streikas užsibaigė su balandžio 12 diena. Mainieriai pensiją gaus tik sulaukę 62 metų amžiaus. Išdirbęs mainiose nemažiau 20 metų, gaus pensijos nemažiau \$100 ir mėnesį. Žodžių sakant, po vieno mėnesio kovos, mainieriai dalinai laimėjo sau ir mum visiems.

Mainierių laimėjimas yra visų darbininkų laimėjimas. Taigi ir jų didvyrišką kovą yra visų darbininkų kova. Minėtas mainierių streikas buvo palietęs plačiai Pittsburgho ir apylinkės industrija. Dėl stokos anglies plieno dirbtuvės pradėjo užsidarinti. Dėl stokos kuro ir plieno ir kitos industrijos užsidarinėjo. Geležinkelio darbininkus palietė labiausiai, apie 50% paėjo iš darbo, nes dirbtuvės pradėjo užsidarinti, mainios nedirbo, freitkarių ir inžinierių nereikėjo, nebuvo kas vežti, ot, dėl to ir geležinkelio darbininkų nereikėjo.

Dravo Co., kuri prie Ohio upės išdirba valtis ir baržas (laikė karo dirbo ir mažus laivus) per praėjusius 1947 metus padarė gryno pelno \$3,639,831. Apart to, idėjo į pramonę įvairiems pataisymams ar d a p i l d y m a m s dar \$3,513,535. Taigi, visur kompanijų pelnai auga, kaip grybai. O kaip su darbininkais, ar daug jiems lieka pelno?

Labai svarbus pranešimas, labai smulkiam raidėm ir nežymiam laikraščio kampelyje. Tai tilpęs Pittsburgh Press Suvienytų Valstijų Iždo Raporatas, kur paduodama bilijoninės įeigos ir išiegos šios šalies už 2 fiskalinius metus. Su prabaitais fiskaliniais metais, kurie užsibaigė kovo 25 d, mūsų šalis buvo įsiskolinusi \$253,045,222,000. Tai pasaulio lygi aukščiausia pakilus šalis didžiausiose skolose pasken-dus! 253 bilijonai 45 milijonai ir 222 tūkstančiai dolerių, tai labai baisi suma, labai baisi skola ant mūsų uždėta, kurią mes, senesnio amžiaus piliečiai, mokėt neužbaigsime. Jaunesnio amžiaus žmonės, būvę kareiviai, daugiau mokės, net ir jų vaikai mokės, o mokės tiems, kurie nori dar trečio pasaulinio karo ir kar-ties iš karų ir kraujo pasidaro sau bilijonus dolerių pelno.

Pažangus lietuviškas veikimas pas mus reikia pajudinti. Daugelis iš mūsų jaučiamės pažangūs, progresyviai. Bet jaustis pažangiais, progresyviais be progreso, be pažangos tai savęs apgaudinėjimas. Mes turim būt pažengę progresu, apsvietę, klasiniame susipratime, pasiaukavime ir veikime. Mes turime būti tikrai tais, kuriais mes jaučia-koti \$50. Vienas komiteto na-

mės esą. Mes turime daugiau dalyvaut veikimuose, daugiau organizuotis ir daugiau prisidėti savo veikla ir finansiniai prie pažangos, prie progreso. Sėdėt prie pečiaus ir kisenę ranką įkišus laikyti dolerį saujoj suspaudus, arba perdaug barškinti stikliukus prie baro, tai nėra progresas, nėra pažanga. Mes imkime pavyzdį iš mūsų seno veikėjo dėdės Dominiko. Jis šį rudinį apvaikiškos savo 75 metų gimtadienį, bet ar jūs rasit tokį parengimą arba svarbesnį susirinkimą, kad jis nedalyvautų? Ar jūs matysit, kad jis sulig savo išgalės kur neprisidėtų su pinigaiska aukta nepriklauskam reikalui? Jis komitetuose, jis parengimuose, jis susirinkimuose, jis auktautojų suraše. Tai dėdė Domininkas Lekavičius. Mes sekime jo pavyzdį. Idealistai jauni būvę, su idėja būkime ir senatvę. J. Kantrybė.

McKees Rocks, Pa.

Pittsburgho lietuviški tarybininkai jau kelintas metas vis užpuola Pittsburgho draugijų klubus ir apgraužia juos, padarydami klubams kartais po keletą šimtų, o dažnai po keletą dešėtų dolerių nuostolių. Jie elgiasi kaip tie šaranciai, kurie užpuola ūkininko laukus ir apgraužia javus. Sakoma, kad šaranciai paskui nebeprisirodo per septynerius metus. Tuo tarpu mūsų tarybininkai taip ilgai sotūs neišbūna. Kartais praslenka viso labo tik pora mėnesių ir jau vėl tas amaras užpuola draugijų klubus. Ir kada gi tas amaras išnyks? Kaip ilgai jis draugijų klubus graus? Tai priklauso nuo to, kada draugijų nariai susipras ir jų nebeprisileis.

Kai mūsų tarybininkai pamatė, kad lietuvių duosumas "dėl Lietuvos išvadavimo" atšalo, tai pradėjo pinigus rinkti dėl kitos intencijos, būtent: lietuvių vežti ne į Lietuvą, bet tolyn nuo Lietuvos, į sveitimas šalis, į jų miškus ir pelkes! Ties tarybininkai neaplenkė ir mūsų pašalpinės draugijos McKees Rocks. Į pereiną susirinkimą, kuris įvyko balandžio 4 dieną, Mažeikis, kuris tėra socialiu nariu, atsivedė merginą pabėgėlę, rudaplaukę. Tai buvo padaryta, žinoma, su žinia mūsų pirmininko.

Prasidėjus susirinkimui, mūsų pirmininkas perstojo "nariams, kad čia randasi Mažeikis su panele pabėgėle, kurie jums pasakys apie lietuvių pabėgėlius. Pirmiausia Mažeikis kalbėjo apie pabėgėlių prastą gyvenimą, kaip jie vargsta ir kaip vokiečiai jų neapkenčia ir t.t. Paskui prašė, kad mūsų draugija paaukotų pabėgėlių reikalams. Ragino narius, kad pildytų afideivitus. Pirmininkas pakviečia panele pakalbėti. Ji aiškina, kaip jie bėgo iš Lietuvos, kaip iš jos "bolševikai atėmė turtus" ir sakė: kai Amerika atkariaus Lietuvą, ji grįš Lietuvon!

Bet vieną kartą, toji pati panele pabėgėlė buvo pakviesta į svečius pas vienus gerai pažįstamus lietuvius Pittsburghe Soho dalyje. Ten ji kalbėjo ir sakė: Kas jau čia jūsų per gyvenimas Amerikoje? Mes Lietuvoje daug geriau gyvendavome, mums dirbti nereikėjo, mes turėjome tarnus ir tarnaites.

Žinoma, prie bolševikų veikliausia ponams patiems reikėjo dirbti, duoną valgyti iš savo prakaito, o ne iš kitų. Todėl jiems nepatiko ir jie bėgo iš Lietuvos.

Paskui kilo klausimas, kiek tiems pabėgėliams aukoti iš draugijos iždo. Nutarta paaukraiti tais, kuriais mes jaučia-koti \$50. Vienas komiteto na-

Pittsburgh Press'o bauginimas

Šis kapitalistinis dienraštis ieško visokių būdų, kad kaip atbauginus žmones nuo progresyviškesnio veikimo, ar prisidėjimo prie pažangos, prie pažangos. Keletas mėnesių atgal tas gatvinis dienraštis kabinėjosi prie slavų organizacijų, jų laikraščių ir net pavienių žmonių, kurie kiek nors prisidėjo prie pažangos veikimo. Talpino tu žmonių vardus su tikslu juos įtarti kokio tai komunizmo bau-bes. Tas "Pittsburgh Press'o" bauginimas nieko nepabaigino; kaip tik atbulai, tie žmonės būvo išgarsinti, kaip pažangūs ir progresyviški slavų tautų žmonės.

Dabar tas patsai "Pittsburgh Press" talpino visus tuos vardus, kurie tik indorsavo Wallace į S. V. prezidento vietą, pasirašydami ant petiečių. Asmenys, kurie yra įjymūs ir užima aukštas vietas profesijose, mokyklose arba komercijoje, dar atskirai aprašomi, kokį jie turi užsiėmimą. Čia aišku, ką tas kapitalistinis dienraštis nori pasiekti. Nori atbauginti publiką nuo pažangos partijų, nuo pažangos kandidatų. Visa kapitalistinė spauda ir reakc-ionieriški valdininkai daro visokių intrigas, kad kaip nors su demoralizavus Amerikos piliečius ir atitraukus nuo viso, kas tik yra kiek daroma pažangos šioje šalyje.

Dabar "Pittsburgh Press" turi bėdą su tais tūkstančiais protestų, kurie pasmerkia jį, kaip vieną iš juodžiausių laikraščių, už talpinimą tų vardų, kurie indorsavo Wallace. Dabar tas šlamštas aiškina si taip: "...Many non-Communists also support Mr. Wallace..." Šis išsišokimas per "Pittsburgh Press" prieš Wallace rėmėjus bus ir tik didesnis pastūmimas žmonių prieš reakciją!

Turi gražinti \$88,000.00
John M. Huston, buvęs per 12 metų Allegheny County Registrar of Wills, pasisavino jam nepriklausančias dideles sumas pinigų. Dabar teismas rado jį kaltu ir nuteisė \$88,319.74 gražinti į Pensylvanijos iždą. Atrodo, kad p. Huston apeliuos į aukštesnius teismus, bet ar jis tenai laimės? Hustonas buvo P. Dargio "bosas". Dargis turėjo politiską darbėlį prie Hustono. Dargis, atsimokėjimui savo "bosui", meškeriojo lietuvių balsus už Hustoną. Tai taip pasilaiko demokratų - republikonų partijos: šiltos vietos ir maišai dolerių jų gerovei...

Tur būt karšta?
Adv. S. Masytės pakvietimas į diskusijas tųl pabėgėlių, kurie ugnim spjaudo ant dabartinės Lietuvos valdžios, matomai, užpila ką tai karšto už kahnieriaus ponams pabėgėliams. Į diskusijas jie atsisako stoti, nes jaučia savo pusės silpnumą. Vietoj stoti ir apginti savo melus, tai dabar visokiais išmisiais šmeižia adv. S. Masytę per fašistinę spaudą. Marijonų organas Chicagoje geriausiai atsižymi tais šmeižtais, mat, pildo Dievo prisakymą, "mylėk savo artimą...". Labai būtų gerai, kad tokių jaunuolių turėtume čia, Pittsburghe, kaip adv. Masytę, nes čia jau turime geroką grupę pabėgėlių, kurie savo "gudrumais" taikosi prie jaunesnės kartos.

SLA balsavimai smulkūs
Čia po ranka turiu Pittsbu-

rys griežtai priešinosi aukojimui. Jis sakė, kad pabėgėlių tarpe yra kruvinai prasižengusių prieš Lietuvos žmones ir lietuvių tautą. O kurie kriminališki nepasizengę, tie pabėgėliai gali laisvai grįžti Lietuvon. Lietuvoje dar jie gaus paramą pradžiai gyvenimo iš valdžios.

Mūsų gerbiamas pirmininkas smarkiai supykto ant komiteto nario už priešingumą aukojimui pabėgėliams.

Narys.

IŠ TIKRŲ ĮVYKIŲ

gho SLA kuopų balsavimo pasekmes, kurios labai silpnos. Kuopos, kurios tik keli metai atgal duodavo balsų tarpe 75 ir 190 laike viršiniųjų ir delegatų rinkimo, dabar tepasirodė su 20-40 balsų. Delegatai išrinkti tie, kurie pasisiūlė liuosnoriai važiuoti. O į apskrities suvažiavimą nebuvo galima nieko priprašyti, kad apsiimtų važiuoti. Keturių kuopų balsus sudarė į vieną vietą, Dargis, nors ir pittsburghietis; gavo tik 31 balsą, o clevelandietis Žebrys gavo 50 balsų! Čia tai aišku, kaip Pittsburgho SLA nariai nori turėti Dargį už SLA viršininką.

Nors ir pavėluota, bet gerai

Lietuvos Sūnų Draugija turėjo iškilmes balandžio 16 dieną pagerbimui antro karo veteranų. Apart visų valgių ir gerimų, kurių buvo net ir per daug, kiekvienas buvęs antro pasaulinio karo tarnystę apdovanojimo "Parker set 51" - plunksnų ir pašėli. LS Draugija turėjo 53, dėl kurių dovanos buvo įteiktos. Nors tokios rūšies parengimas jau biskutų buvo pavėluotas, bet gerai, kad draugija pagerbė saviarius. LSD yra grynai pašalpinė draugija, ir daugiau rūpinasi tik savo nariais. Mečiau ir atitraukus nuo viso, kas tik yra kiek daroma pažangos šioje šalyje.

Ne visados atrodo gražiai

Kada stovi ant Mt. Washington kalno ir žiūri į Pittsburgho didmiestį, kur subėga į vieną vietą visos tos trys didelės upės: Allegheny, Monongahela ir Ohio, susidaro gražus vaizdas. Bet kelių dienų smarkus lietus ar pavasario sniegas su ledais, kada vanduo išsiveržia aukščiau upių krantų, susidaro nelabai malonus vaizdas. Pittsburgho gyventojai arti tų upių turi daug nuostolių pakelti. Balandžio 14 dieną, kada tos

Iš SLA 40 Kp. Veikimo

Kuopos susirinkimas įvyko balandžio 4 dieną. Jame atlikta balsavimai į Pildomąją Tarybą. Po nubalsavimo į tarybą, buvo rinkimas delegatų į seimą. Po to pirmininkas pranešė, kad reikalinga išrinkti vienas iždo globėjas, kuris ant vietos rezinavo. Kada, prasidėjo rinkimai, tai buvo visų dalyvavusių narių paklausta, ar apsiims, bet nė vienas neapsiėmė. O susirinkimas buvo šauktas atvirai, laisvais, tuo būdu buvo susirinkę daugiau narių, negu paprastai. Tas tik parodo, kiek nariai dabar myli savo Susivienijimą. Priklauso tik todėl, kad yra idėja daug pinigų ir visi jau nebe jaunuoliai.

Komisija praneša balsavimo pasekmes į tarybą. Pažangieji kandidatai gavo sekamai: B. F. Kubilius, į pirmininkus, 12 balsų.

J. Žebrys, į vice-birm., 13 balsų.

S. Masytė, į sekr., 11.
J. K. Mažiukna, į iždin., 21.
J. Miliauskas, iždo globėjas, 17.

Po perskaitymo balsavimo pasekmių, balsą pasiima Kuličienė ir draugingai išbara kuopos narius už tai, kad jie balsavo už tuos žmones, kurie yra tinkami toms vietoms ir kurie yra pažangūs. O kandidatus išvadino "kraujo lakėjais Lietuvos žmonių", "raudonaisiais" ir visokiais kitokiais vardais, kurie tik atėjo į jos mizerną galvelę. Ta ilgu ir palaidu liežuviu moteriškę ypatingai plūdo S. Masytę, kuri, girdi, "kas savaitę per radiją giria raudonuosius" ir t.t. Bet 40 kuopos nariai tik gražiai nusijuokė iš necivilizuoto Kuličienės pamokslėlio.

SLA Narys.

upės pakilo iki 30 pėdų (paprastai čia upių gėlmė tarpe 16-17 pėdų), ir jau pradėjo aplieti žemesnes vietas, daug nemalonomo padarė Pittsburgho gyventojams. Yra daug ir lietuvių, kurie dažnai turi nukentėti nuo potvynių.

Pradeda rengtis

Už kelių mėnesių įvyks LDS seimas Clevelande. Ne tik kad kiekviena LDS kuopa išpildys pilną kvotą pasiuntimui delegatų į seimą, bet girdėjau daug kalbant, kad jie vyks į Clevelandą nors ant kelių dienų dalyvauti seiminiuose parengimuose. Darbininkų Susivienijimas visados buvo turtingas su parengimais laike seimo, reikia tikėti, kad ir clevelandiečiai pasirodys gerai, nes pas juos yra gerų meninių spēkų, o kiek tenai bus menininkų, svečių!

V. B.

Žinios iš Lietuvos

Estijoje Populiarizuojama Lietuvių Literatūra

Tarybų Estijoje buvo atitinkamai pažymėtas lietuviškosios knygos 400 metų jubiliejus. Žinomas lietuvių literatūros bičiulis M. Pukits Talino miesto centrinėje bibliotekoje padarė keletą pranešimų apie lietuviškosios knygos istoriją ir apie naujausią tarybinę lietuvių literatūrą. Ta pačia proga Talino miesto bi-

bliotekoje buvo suorganizuota lietuvių literatūros paroda.

Gruodžio mėnesį M. Pukits per Talino radiją skaitė platų referatą-informaciją apie lietuviškosios knygos 400 metų jubiliejų.

Neseniai išėjusio estų vidurinės mokyklos 10 klasės chrestomatijoje tilpo Jono Biliūno apysaka "Lazda." M. Pukits išversta į estų kalbą.

Talino grožinės literatūros leidykla ruošia spaudai broliškųjų tautų rašytojų antologiją, kurioje tilps keletas lietuvių autorių apysakų. M. Pukits išversta į estų kalbą.

Ši M. Pukits iniciatyva, gražus tarybinės tautų draugystės pavyzdys. Reikėtų ir mums šioje srityje neatsilikti, populiarizuojant broliškiosios estų tautos literatūrą, apie kurią pas mus platesniuose skaitytų sluoksniuose neperdaugiau žinoma.

P. Klevas.

NAUJI ĮRENGIMAI KAUNO GAMYKLOSE

Sparčiai žingsniais plečiasi Kauno metalo gamybos. Vien tik pastaroju metu Kauno "Metal" fabrikas gavo 29 naujas stakles. "Neries" fabrike per trumpą laiką sumontuota 10 naujų staklių. Visiškai nauji įrengimai gauti iš kitų respublikų ir sumontuoti "Apkausto", "Skardos" ir "Apvijos" fabrikuose.

PITTSBURGH IR APYLINKĖS LIETUVIŲ BIZNŲ ĮSTAIGOS

JULIUS J. SHIMKETS

Moderniško maisto
krautuvės Savininkas
1314 Reedsdale St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.
Tel. FA. 3525

A. Grigaitis Restaurant

Geriausias patarnavimas
ir maistas.
3545 Butler St.
Pittsburgh, Pa.
Tel. SC. 9003

ALBERT'S CAFE

Albinas Kaulakis, sav.
Čia geri gėrimai ir
skanūs valgiai
2130 Fifth Ave.,
Pittsburgh, Pa.
Tel. CO. 8923

ZDANKUS BAR,

Vieta gerų valgių ir
isigėrimų
Antanas Zdankus, sav.
100 Anderson St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.
Tel. CE. 9852

JOSEPH KIZIK

CAFE
BEER - WINE - LIQUORS
SEA FOOD
1100 E. Carson St.
Pittsburgh 3, Pa.
HE. 9603

Charles Lalushes

TAVERN
Užeiga Kalakutų,
Džukų ir Zemačių
1828 Carson St.
S. S. Pittsburgh, Pa.
HE. 9683

MUSE CAFE

Savukaitienė, sav.
Geri Valgiai ir
isigėrimai
Muse, Pa.

FELIX CAFE

Įvairūs gėrimai ir valgiai
Felix Gutauskas, sav.
2210 Fifth Ave.,
Pittsburgh, Pa.
Tel. CO. 9210.

A. JOHNSON'S CAFE

geras maistas ir gėrimai
(Mount Oliver)
129 Brownsville Rd.,
Pittsburgh, Pa.
Tel. HE. 9303

D. P. LEKAVIČIUS

Taisyso Dirbtuvė
Batų ir Raktų
1215 Beaver Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

PEPPER'S CAFE

Antanas Pipiras, Sav.
Draugiška Užeiga
1920 Carson St.
S. S. Pittsburgh, Pa.

BEAVER AVENUE

Fish & Poultry Market
Stasys Orda, sav.
1204 Beaver Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.
Tel. CE. 0329

MELNIS CAFE

K. Melnis, sav.
351 Pittsburgh St.,
Springdale, Pa.

METROPOLITAN

Restaurant
Vladas Sadauskas, sav.
Geri valgiai ir
visoki isigėrimai
1701-3 Metropolitan St.
Pittsburgh, Pa.,
Tel. CE. 9474

Kai Būsitate Washington,

Sustokite pas
The Maxwell House
Savininkė, Edith Maxwell
Vienatinis Lietuvių Taveras,
Woodland & Jefferson Ave.,
Washington, Pa.
Phone 9636

N. Rec. Bowling Alleys

J. K. Mazukna, sav.
1321-25 Reedsdale Str.,
Pittsburgh, Pa.
Tel. CE. 9555

Lietuvis Graborius

JOS. B. WENTZ, JR.
Laidotuvių Direktorius
Grazia koplyčia laidotuviem
duodame nemokamai
1823 NO. FRANKLIN ST.,
N. S. Pittsburgh, Pa.
CBdar 2200

PARYŽIAUS ŽLUGIMAS

3-30-48

—28—

Istorinė Apysaka

Vertė K. BARTKUS

(Tąsa)

— Jeigu jūs neišvalysite fabriky, jus nušluos visuomenės nepasitenkinimo banga...

Vėl pasigirdo plojimai ir riksmi. Viasas liūdnai šypsojosi: jis pavargo, jis labai pavargo...

O Tessa buvo dienos didvyris: jam spaudė rankas; jį prilygino Mirabo, Lafajetui, Gambetai. Jis dar tebegyveno dienos posėdyje pasakytos kalbos tvaiku. Jis jautėsi bebaimiu tribūnu, tiesos kovotoju. Jis kalbėjo: "Plaukiu prieš srovę..."

Namo jis parvyko nusilpęs, bet laimingas. Žmona, kaip visuomet, gulėjo su karšta pūsle. Liusjeno nebuvo namie: lėbavo prieš kelionę. O Tessa norėjo kam nors papasakoti savo triumfą; jis nuėjo pas Denizą.

Jis pakartojo dukteriai savo kalbą, su žestais, su mimika, įterpdamas kitu balsu, kaip parašyta skliausteliuose, "čia plojo..."

Susižavėjęs jis nežiūrėjo į Denizą, o ji sėdėjo prislėgta. Visą pastarąjį laiką ji galvojo apie tėvo gyvenimą. Dar žiemą ji nieko nesuprato politikoje; jai atrodė, kad tėvas verčiasi nuobodžiu, bet garbingu darbu. Dabar ji vaikščiojo į susirinkimus, skaitė laikraščius, ir tėvo šnekos prie pietų ėmė ją kankinti. Kiekvieną dieną prieš ją atsiskleisdavo nėsvarus politikierius, pasirošęs bet kiam sandėriui.

Paryžiaus gatvių drugys pagavo Denizą. Iš laikraščių ji žinojo, kad "Senos" streikininkų priekyje stovi Mišo. Ji tikėjo juo, ir streikas jai atrodė, kaip kova dėl teisingumo. Sužinojusi jauno darbininko užmušimą, ji prisiminė Mišo žodžius: tikrai krauju galima sujungti žodžius su veiksmais. Ji klausė pati savęs: kas jai daryti? Iš prigimties ji buvo gėdinga, bijojo žestų, garsių žodžių. Ji norėjo kokių nors veiksmų iš karto nubraukti savo praeitį... Dabar ji kreiptųsi į Mišo patarimo. Tačiau Mišo užimtas... Ir štai tėvas ateina pas ją, grišasi savo kalba, kartoja, kad viskuo kalti "grobikai." Jinai staiga pertraukė tėvą:

— Užteks!

Tessa nustebejęs pažiūrėjo į dukterį: kas jai?... Deniza stovėjo aukšta, lieša; jos grožis dabar atrodė rūstus; piktos akys žiūrėjo tiesiog į Tessą.

— Kas tau?

— Aš negaliu to klausyti! Aš nenoriu tavęs įžeisti, bet man tai atrodo negarbinga. Gal būt, ir aš tokia pat... Tikriausiai, reikia kitaip gyventi. Nežinau... Tačiau kokia tai kančia!...

Ji išbėgo iš kambario. Tessa susinerino ir nuėjo pas žmoną:

— Tavo duktė į tave. Kąžkoks religinis fanatizmas... Rojus... Pragaras... Velniai žino kas!

— Poli, kodėl tu iš manęs juokies? — Aš nesijuokiu. Jūs visi išsikrausdėte iš proto. O aš — pasaulietiška išauklėtas žmogus ir labiau vertinu skaislyklą.

Jis nuvažiavo pas Poletę. Tėn jis niūriai gėrė konjaką. Veltui Poletė mėgino jį pralinksminti:

— Pabučiuok mane, viščiuk!

Jis nesijudino iš vietos ir prislėgtai niurnėjo:

— Viskas eina velniop, perdėm viskas.

20

Zano motina Klemansė Diuval buvo bambėklė, bet geraširdė moteris reumatizuotomis rankomis, gelsvais žilais plaukais ir dar guviomis buvusios gražuolės akimis. Ji vaikščiodavo į namus, tvarkydavo viengungį kambarius, plaudavo grindis, kartais skalbdavo, kartais adydavo — ir taip užsidirbdavo pragyventi. Pirma buvo sunkiau: Klemansės vyrą užmušė prieš pat paliaubas, ir ji liko su dviem mažiukais ant rankų. Daug karčių skundų išgirdo ankštas septinto aukšto kambarys, akmeninėmis grindimis, rūkstančiu židinėliu ir didžiule lova, kurią Klemansė paveldėjo iš bobutės. Čia neužtekdavo pinigų anglių kibirėliui, ir vaikai šaldavo, čia prakiurdavo Zano kelnaitės, čia reikėdavo pirkti Anetai uždavinyną. Vis dėlto ji pastatė vaikus ant kojų. Aneta ištekėjo už monterio ir išvažiavo į Lijoną. O Zano pavyko įtaisyti "Senos" įmonėje. Kokia tai buvo laimė! Ta dieną Klemansė net-

gi užlakuoto vyno butelį nupirko. Juk tiek Zano amžininkų klaidžiojo ilgomis Paryžiaus priemiesčių gatvėmis, nuo vienos įmonės prie kitos, ir vis tikėjosi — gal ir priims... Tačiau ant visų vartų būdavo parašyta: "Čia nesamdoma." Nepriimdavo darbi mokinių. Kaimynės dūsavo, suaugę sūnūs visiems buvo našta, ir Klemansė netikėjo savo akimis, kai Zano atnešė pirmąją algą.

Ji didžiavosi linksmu, žvitrų sūnumi, bet ir baiminosi, dėl jo: pašaipus, visus pamėgdžioja, pirmasis lenda į peštynes. Argi sunku tokiam pražūti?... Kiek kartų ji jam tai sakė! Juk jai jis tebuvo vaikas, kurį ne nuodėmė ir išplakti už kvailą išdaigą. Kai Zano ėmė vaikščioti į susirinkimus, Klemansė išsigando: ji širdimi pajuto pavojų. Sakė "mesk," baugino jį, o jis juokavo. Šio pavasario gegužės pirmąją jis praėjo šalia jos su raudona vėliava. Klemansė nevaikščiojo į bažnyčią; ji manė, kad jei dievas ir yra, prieiti prie jo negalima, tačiau, pamačiusi Zano su vėliava, ji vis dėlto persižengė: šitaip berniukas gali pražūti...

O paskui prasidėjo streikas, ir dar koks!... Anksčiau streikuodavo, bet ramiai, sėdėdavo namie, laukdavo. Tie sugalvojo įstaisyti ten... Už tai gali ir sumti. Klemansė gėdino Zano, įkalbinėjo grįžti namo; jis nė klausytis nenorėjo. Kiekvieną vakarą Klemansė atnešdavo jam kiaušinių, sūrio, dešros. Ji nesi-skundė, kad jai striuka su pinigais, — juk ne dėl savęs jinai baiminosi.

Ir štai atėjo baisi žinia... Tą akimirką ji lyg žado neteko. Nei kaimynės, nei giminės, nei Zano draugai neišgirdo iš jos nė vieno žodžio. Laidotuvsė ji ėjo priekyje ir tyliai verkė. Paskui ją ėjo netikra Zano teta su vaikais, kaimynai, o iš paskos — "Senos" darbininkų delegacijos su Mišo priešakyje.

Buvo nutarta, kad darbininkai nepalikis įmonės, kol laimės, ir dėl to laidotuvs buvo kuklios. Palaikdavo Zano priemiesčio kapinėse, tarp tankių kapų su špižiniais kryžiais ir stiklinių karolių vainikėliais. Buvo karštas vasaros rytas, kvėpėjo razetomis, ir suokė paukščiai. O kalbų niekas nesakė; vienas po kito Zano draugai tylėdami spaudė Klemansės ranką; ir tik raudoni kaspiniai prie vainiko, kurį laikė Mišo, bylojo apie dramą.

Kai delegatai grįžo iš kapinių, tekin-tojas Silvenas įtūžęs sušuko:

— Tie kalbas sako, o kitus užmušinėja...

Policija neapgavo Viaro: padėtis "Senos" įmonėje buvo sunki. Dvi streiko savaitės palaužė daugelio valią. Dabar žmonos ateidavo prie vartų ne su provizija, bet su skundais: pinigai išleisti, o krautuvininkai kreditan neduoda. Zano nužudymas keletą valandų išjudino visus: norėjo atsiskaityti su žmogžudžiais, ir Mišo vos sutramdė draugus. Tačiau ir vakarą vėl visus užvaldė sunkios mintys: namie badauja; skaičiavo, kiek dienų jau streikuoja; kalbėjo: "O, viskas veltui!" Žmonės, turį ryšių su direkcija, platino įvairiausius gandus, tikino, kad imonę uždarys iki sausio — nesą užsakymų, pasakoję, kad policija neva įteikusi ultimatumą — išvalyti pastatus, priešingu atveju paleisianti dujas.

Nepatenkintieji grupavosi apie Silveną, greit susižavintį ir nepastovų žmogų. Streiko pradžioje jis siūlė leisti veikti imonei ir direkciją pakeisti rinktu komitetu. Kai jį išjuokė, jis supyko: "O jei taip, tai reikals praloštas! Deseriui lengva laukti, ne mums..." Kai žmona jam pasakė, kad neturinti nė franko pinigų, jis užsidedė: "Reikia baigt tą kvailą streiką!" Jis kalbėjo isteriškai, balse dažnai buvo girdėti ašaros. Kiekvieną dieną vis noriau jo klausėsi. Jis pasiūlė suruošti slaptą balsavimą: buvo įsitikinęs, kad iš aštuoniolikos tūkstančių darbininkų dešimt pasisakys už streiko nutraukimą. Mišo prieštaravo: tai — garbės dalykas, ir balsuoti reikia atvirai. Jiš toli gražu nebuvo įsitikinęs draugų ištverme. Atrodė, kad pralaimėjimo diena arta.

Deseris, aišku, buvo puikiai informuotas apie viską, kas vyksta įmonėje, ir jis nutarė pamėginti palaužti judėjimą. Jis antrą kartą pasisaukė Pjerą.

(Būs daugiau)

KAIP MES LAUKĖME KUNIGO ATVAŽIUOJANT PAS LIGONĮ

Man būnant Lietuvoje pas tėvus, kada buvau 6 ar 7 metų amžiaus, dar buvo mano motinos motina gyva. Senukė jau gerai prinokus, apie 91 metų, bet dar buvo skubi, dar šį tą padirbdavo.

Bet štai, vieną sekmadienį ji susirgo gana rimtai. Tas atsitiko pavasarį, gegužės mėnesį. Medžiai jau buvo apsirėdę pavasario rūbais, sodai žydėjo. Girisė paukščiai čiulbėjo visokiomis balsais. Mūsų sodžius buvo tarpe dviejų girių, tai negalėdavome atsigėrėti paukščių čiulbėjimu.

Tėvas ir motina pasitarė ir sako, kad pirmadienį važiuos ir parvės kunigą senutei, nes būtų blogai, jeigu ji pasimirtų be kunigo — patektų į raguotųjų nagus ir kankintųsi per amžius be jokios pabaigos.

Gi senukė buvo daug, daug mačiusi vargų gyvenime. Ėjo pas ponus baudžiavos dienas, matė sukilimą prieš-caro režimą, pergyveno badmetį, kuris buvo po didelių liety - audrų. Ji atsiminė, kaip francūzai (Napoleono laikais) ėjo per Lietuvą linkui Maskvos. Ji pasakojo, kaip francūzai daug dėjo pastangų pagauti mažą kumeliuką ir nesugavo. Tada francūzai įsakė jos vyresniam broliui sugauti kumeliuką. Tam gaila buvo, todėl jis vietoje gaudęs, tai baidė. Francūzai tą pastebėjo ir paleido kardu jam į kojas, bet nesužeidė. Jos brolis visgi išsisuko, paliko kumeliuką ir nuėjo savais keliais.

Atrodo, kad senutė daug visko buvo mačius ir kodėl ji turėjo patekti į velnių nagus?! Pirmadienį pranešė kaimynams, kad ateitų kunigo laukti ir išvažiuojo jo parvežti. Aš ir mano motina buvome stuboję; kiti žmonės išėjo dirbti į laukus, gi senutė sirgo ir gulėjo lovoje. Vėliau motina išėjo karvių pamelžti. Ganiavos buvo čia pat netoli...

Tuo kartu senukė atsikėlė iš lovos, apsisitaisė, priėjo prie pečiaus ir ten rado bulvinių kukulių privirta. Ji atsisėdė ir valgo. Tuo kartu grįžta ir mano motina karves pamelžusi ir sušunka: — Motinėle! Vaje, mamyte! Nagi, tai išvažiavo kunigą su ponu Dievu parvežti, o tu valgai bulvinius kukulius! Senukė atsakė, kad ji nieko nežinojo. Metė valgius, nuėjo ir atsigulė į lovą. Motina mislino: ką čia dabar daryti. Atvažiuos kunigas su ponu Dievu, o ligon-

nė jau pavalgius ir negalės Dievo priimti. Kunigas turės grįžti neatlikęs savo pareigų, dar gali supykti. Laiko jau mažai, gi prisišaukti ką pagalbai, pasitarti, tai negalima, nes visi išėjo į laukus darbus dirbti. Nusprendė ji pati bėgti į miestelį pasakyti, kad nevažiuotų kunigas, nes taip atsitiko. Bažnytkiemis yra už kokių 4 ar 5 verstų. Sumanė ir padarė.

Bėgdama pusiauakelyje sutiko kunigą jau atvežant. Susistabdė ir papasakojo, kas atsitiko, prašo, kad kunigas grįžtų atgal. Kunigas išklaušė, nieko nesako, mat, su Dievu važiuoja ir jam kalbėti nevalia, tik parodė ranką į prieką, kad vežtų pas ligonį ir tiek. Kad būtų į vežimą paėmė ir mano motiną, tai būtų kita daina. Bet kur tau! Mat, kunigas su Dievu važiuoja, o čia juk dar neseniai pripažinta, kad ir moterys turi dūšią.

Kunigas jau pas mus atvažiavo, o motinos dar nėra. Nei-gi ji suspės su vežimu. Kunigas eina ir stūba pas ligonę. Priemėnėje žmonės suklaupe ir gieda: "Laukiame, pone, grišinė žmonės tavo loskos ir malonės."

Kunigas atliko savo darbą, išėina, dabar jau jam valia kalbėti. Nagi ir mano motina uždususi parbėga.

— Kur ta boba, kuri bėgo man pasakyti, kad nevažiuočiau! — šaukia jis. — Ar tu nežinai, durna boba, kad tokiai senai moteriškei ir pavalgius galima priimti poną Dievą!

Zinoma, motina teisinosi, kad ji tokių dieviškų įstatymų nežinojo. Suprantama, kunigas yra teisus, o motina kalta. Nors religijos mokslas mokino, kad pavalgisiam nevalia poną Dievą valgyti, bet kaip kunigas nori, kaip jis sako, taip ir turi būti. Mat, jis Dievo "tarnas" ir viską gali.

Senukė šį kartą dar pasveikė, išgyveno dar apie 4 mėnesius ir tik rudenį mirė. Vaikas būdamas ilgai aš galvoju apie tą atsitikimą. Bet kada į Jungtines Valstijas atvykau 1892 metais, tai pas mano seserį gyveno ir Shenandoah vargonininkas Mikas Urnevičius, kaimynas iš Lietuvos. Jis būdavo tuos Dievus kepa. Padarydavo labai skystą "zupę" iš kviečių miltų ir paprastai vandens, na ir paskui ant labai įkaitintos keptuvės kepa. Vėliau iš tos plotkos iškarpydavo ir gatavi Dievai. Taip paty-

riau, kaip jie ir iš ko padaromi. Bet aš jau netikėjau į tą, kad tai yra Dievai. Gavau platesnį patyrimą, iš kur atsirado įvairūs tikėjimai ir jų papročiai. V. R.

Norwood, Mass.

KONCERTAS

Gegužės 1 d., šeštadienį, 7:45 val. vakare, Finų Sve-tainėje, 37 Chapel Court, įvyks labai gražus koncertas. Rengia Norwoodo Vyrų Grupę.

Programos išpildyme dalyvaus ir Liuosybės Choras iš Montello vadovystėje J. Suger, solistės Rožė Merkeliūtė ir Ona Mineikiūtė, duetas — E. Petrick ir P. Kindar. Taipgi ir Norwoodo Vyrų Grupę.

Po koncerto bus šokiai prie Frank Kavachich ir Ed. Tamosiunas muzikos. Visus ir visas prašome atsilankyti.

Norwoodo Vyrų Grupė.

East St. Louis, Ill.

LDS 92 Kp. Reikalai

LDS 92 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, gegužės 2 d., -pöpiet, antrą valandą, paprastoj vietoj.

Susirinkime bus nominacijos LDS Centro valdybos, tai yra labai svarbus reikalas visų kuopos narių dalyvauti ir nominuoti tinkamus centro viršininkus, kad vėliau nereiktų gailėtis.

Taip pat bus išduotas platus delegatų raportas iš LDS 9-to apskrício konferencijos, kuri atsisbuvo 18-tą d. balandžio, Benld, Ill.

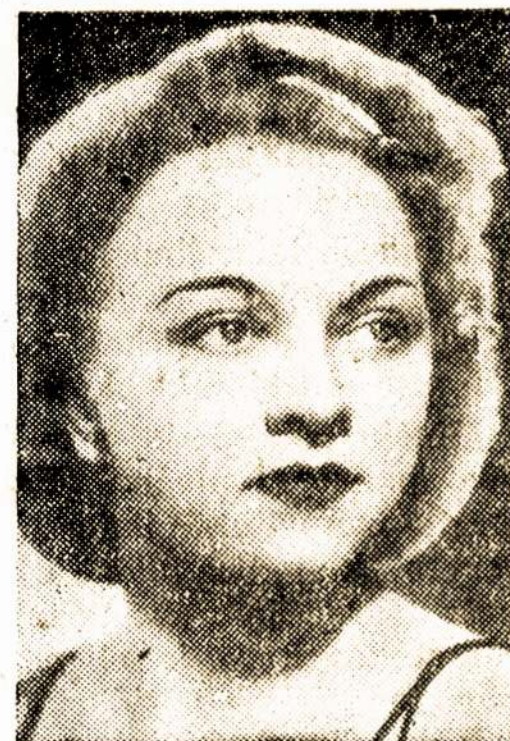
Delegatas.

Hamburg. — Karinis anglių teismas nusmerkė pakart Ruthą Closius, kuri, būdama Ravensbreuck koncentracijos stovyklos viršininke, numuodijo dujų kambariuose 3,000 moterų.

BOSTON, MASS.

ANTRAS METINIS KONCERTAS

— RENGIA —
CAMBRIDGE AMERIKOS LIETUVIŲ
PILIEČIŲ KLUBO CHORAS

Biruta Ramoskaitė

SEKMADIENI

Gegužės

23

MAY

Pradžia 3 val. dieną

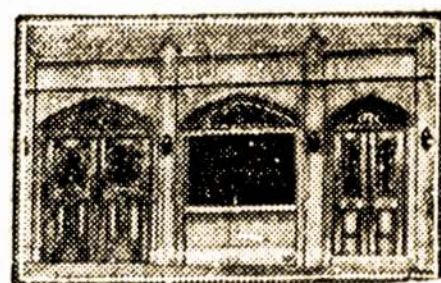
New England Mutual Hall
225 CLAREDON ST.,
kamp. Boylston St.

Įžanga \$1.20 (su taksaais)

Koncerto programą pildys: BIRUTA RAMOSKAITE, pasizymėjusi dainininkė iš New Yorko; ALBERTAS VASILIAUSKAS, tenoras iš New Yorko; VALDEKO KANGRO, smuikininkas, ir KALJO RAID, čelistas—solistai ir duetistai; CAMBRIDGE AMER. LIET. PIL. KLUBO CHORAS, vadovybėje AMELIJOS TATARONAITES.

Svetainė randasi du bloka nuo Bostono sodo.

Kviečia Rengimo Komitetas.

RONKONKOMA
8834TELEPHONE
STAGG 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

Laisniuotas Graborius

Liūdesio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Pulktai įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos

Mylimiems Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST.

BROOKLYN, N. Y.

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

Laidotuvių
Direktorius

«»

Liūdesio valandoje kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksimė modernią patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įrušta mūsų šermėninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

«»

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

ROCKFORD, ILL.

Nepaprastos vestuvės gali įvykti. Derybos tarp vestuvinių eina sklandžiai.

Lietuvių Piliėčių Klubas, 35 metų, Vytauto Draugija, 29 metų, nori žengti į stoną vienybės. Net šeši piršliai dalyvauja tą porą susilūbavoti.

Nuotakos ir jaunio šeimininkų beveik lygūs skaičiai. Susivienijus į vieną šeimyną bus apie šimtas ir pusė vaikų ir apie tiek mergaičių. Varpas su skambės gal birželio mėnesį.

Mandri Sumanymai

Miesto tėtišiai (aldermanai) svarsto, kaip palengvinti kišenius tų, kurie visur eina ir spendina pinigų. Nori aptak-suoti teatrų įžangą, automobi-

lių parkinimą ir t.t. Priežastis nedidelė. Nenu-skaitliavo, kiek bus išlaidų, o dabar trūksta pinigų išlaidoms apmokėti.

Norėjo gėrikų įstaigas tak-suoti, bet apsidairę pasakė, kad tarybų taksos Rockforde aukštesnės. Tada vienas tėtu-šis susimylėjo ir davė sumany-mą padaryti taksas tam, kuris pirkis taverną nuo kito, kad mokėtų \$250 virš taksų.

Sulyg žemės, Rockfordas yra 150 pėdų žemiau ir nekyla. Algos vieniems kyla, kitiems ne. Pragyvenimo išlaidos kyla kaip ant mielių.

Dvi Klasės

Lietuviai pasidalinę į klases.

BRIDGEPORT, CONN.

Apvaikščiui Gegužinės Šventės

Bus Rodoma Krutameji Paveikslai

"THE NEW GULLIVER"—

sovietinė filma

IR

"MAY DAY AROUND THE WORLD"

Kalbėtojas: SID TAYLOR

Turėsime Vaisinimų — Sokių

Šeštadienį, GEG. 1 MAY - 7:30 v. v.

RUSU SALEJE, 100 North Elm St.

Įžanga nemokama. Rengėjai—Bendras Gegužinės Komitetas.

BAR & GRILL

LIETUVISKA ALUDE

DEGTINĖ, VYNAS ir ALUS

Kanados

Black Horse Ale

Joseph Zeidat, Jr.

411 Grand St.

Brooklyn, N. Y.

Joseph Garszva

Undertaker & Embalmer

Manager

JOHN A. PAULEY

Licensed Undertaker

☛

231 Bedford Avenue

Brooklyn 11, N. Y.

Tel. EVERgreen 8-9770

Matthew BUYAUSKAS

Laidotuvių Direktorius

☛

Liūdnoje valandoje simpatiški ir asmeniškai patarnauja už priemamą atlyginimą.

☛

Moderniškai įrengtos Kopyčios

426 LAFAYETTE ST.

Newark 5, N. J.

Tel. MARKET 2-5172

F. W. Shalins

(SHALINSKAS)

Funeral Home

84-02 Jamaica Avenue

Opposite Forest Parkway

WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves

\$150

Kopyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.

Tel. VIRginia 7-4499

August Gustas

BELTAIRE FLORIST

Lietuvis Kvietkų Pardavėjas

6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.

(kamp. 68th St.)

Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenių ir t.t., telefonuokite

SHORerod 8-9330

Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių buketą ar vainiką, ko jūs reikalausite.

Specialistai Pritaikymui

Šermentis, Vestuvėms ir Bankietams

Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Paul Gustas Funeral Home, INC.

354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.

Skersai gatvės nuo Armory

LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS

Telefonuokite dieną ar naktį

EVERgreen 7-4774

☛☛☛

Naujai išdekoruota šermonių kopyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems, prakilnuose namuose be ekstra išlaidų.

Du kambariai šermentim, didelės puikiai įruoštas

du kambarius pasikabinėjimui ir parūkymui.

Asmeniškai aptarnavimai suteikiama šeimoms sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

Vieni save vadinasi ponais, kiti vadinasi draugais. Ponais vadinasi tie, kurie skaito Naujienas. Jie gauna laiškus ir iš Lietuvos nuo ponų. Sako, ten ponams labai prastai. Aš gavau laiška, kuriame praneša, kad gyvena gerai. Ta žinia yra tokią:

"Darbininkė moteris buvo vedusi su ponu. Ji palikta Lietuvoje, o jos vyras, buvęs viršininku, žinoma, išsiųstas, bet nežinia kur."

Yra dar viena klasė, tai lietuviai, kurie labai įtikinti dviejų tūkstančių metų senumo mada. Jie dar tiki, kad žmogus negali būti išganytas be apynario, ir turi būti pažabotas. Eiliniai nariai nesivadina ponais, o tik jų vadovai. Pastarieji ponai mandagūs.

Kartą kalbant su ponu prisistatino vienas dviejų tūkstančių metų mados toleruotojas ir pradėjo mane visokiais žodžiais siųsti pas Staliną. Ponas, su kuriuo kalbėjau, sudraudė jį, o man paaiškino, kad tas asmuo esąs geras, tik biskip pervers pažėmęs degančios "macės."

Piknikai

Kožia draugija šiemet turės pikniką, taip tūli sako. Vilnės piknikas visuomet būna paskutinis, nes jį rengia prieš Labor Day.

Berlin. — Sovietinė policija krečia atvažiujančius Berlynan traukinius.

Ka Reiskia Kongresmanų Tarimas dėl Margarino

(Taša nuo 1-mo pusl.)

garinas daug pigesnis už sviestą.

Iš margarino taksų valdžia paskutiniais laikais gavo apie \$6,000,000 per metus. Už svarą parduodamo margarino, spalvuoto panašiai kaip sviestas, federalė valdžia ėmė 10 centų taksų; už svarą nespalvuoto margarino — pusę cento. Be to, margarino fabrikantas turėjo mokėti valdžiai \$600; sandėliai — po \$480 per metus už spalvuotą margarinarį ir \$200 už bespalvį.

PRANEŠIMAI

BRIDGEPORT, CONN.

Šeštadienio vakare, geg. 1 d., vietiniai darbininkai apvaikšė gegužinę šventę. Rūsų salėje, 100 North Elm St. Sid Taylor kalbės temoje "Kas Dedaši Pasaulyje Šiandien." Bus rodoma sovietinė filma "The New Gulliver" ir trumpesnė filma "May Day Around the World." Vėliau bus vašinimų ir šokių. Įžanga nemokama. Kvietiamo dalyvau-ti. (101-102)

BROCKTON, MASS.

LLD 6 kp. susirinkimas įvyks geg. 3 d. Liet. Taut. Namų kambaryse, 8 Vine St., 7:30 v. v. Visi nariai dalyvaus, nes yra svarbių reikalų. Kvietusius turėsime apsvastyti. G. Shimatis, Fin. Raš. (101-102)

HARTFORD, CONN.

Hartfordo Laisvės Chorus rengia balių, geg. 1 d., Laisvės Choro Name, 155 Hungerford St. Pradžią 7 v. v. Turėsime orkestrą šokiams. Taipgi bus valgių ir gėrimų. Rengėjai kviečia visus dalyvauti. (101-102)

HARRISON-KEARNY, N. J.

LLD 136 kp. susirinkimas įvyks geg. 9 d., 2:30 val. dieną, 15-17 Ann St. Harrisonas. Susirinkimas turėtų įvykti geg. 2 d., bet jis neįvyks todėl, kad daugelis mūsų narių važiuos į Brooklyną pamatyti "Pona Amerikona" ypatingai abu sekretoriai nebus. — V. W. Žilinskas. (101-102)

TONY'S

UP-TO-DATE

BARBER SHOP

ANTANAS LEIMONAS

Savininkas

306 UNION AVENUE

GERAI PATYRĘ BARBERIAI

GYDYTOJAS

S. S. Lockett, M. D.

223 South 4th Street

BROOKLYN, N. Y.

Valandos: 1—2 dienom

6—8 vakarais

Ir Pagal Pasitarimais.

Telefonas EVERgreen 4-0203

Fotografai

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveiks-lus ir kraujuos sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokių dydžio, kokio pageidaujama. Tai-pogi atmaliauoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES

512 Marion St., Brooklyn

Kampus Broadway ir Stone Ave., prie

Chamney St., Broadway Lin.

Tel. GLENmore 5-6191

Peter KAPISKAS

BAR & GRILL

Degtinės, Vynai ir Alus

RHEINGOLD

BEER & ALES

★

32 Ten Eyck St.

BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVERgreen 4-8174

Peter Kypiskas

Smulkmeniškos parduotuvės mokoje valdžiai po \$48 metinių taksų už spalvuotą margarinarį ir \$6 už bespalvį.

Jei margarinas ir bus paliusuotas nuo tų federalių taksų ir mokesčių, daugelis valstijų dar rinks sau tak-sus už jį. 22 valstijos, jų tarpe ir New Yorko valstija, visai uždraudžia spalvuoto margarino pardavinėjimą. Kuomet jis spalvuotas, tai visai panašus į sviestą.

Federalė valdžia jau 62 metai kai taksoja margarinarą, pagal reikalavimus sviesto - smetonos bizių ir jų atstovų kongrese.

1896 m. išėdavo vidutiniai po pusę svaro margarino kiekvienam amerikiečiui. Vidutinis margarino vartojimas 1947 m. pakilo iki puspenkto svaro asmeniui per metus. Tuo tarpu metinis sviesto naudojimas nu-puolė nuo 22 svarų iki 11 ir pusės svarų asmeniui, nes sviestas perdaug pabrango.

Anglijos užsienio reikalų ministras Bevinas atsisakė stabdyti Arabų Legioną nuo karo veiksmų prieš Palestinos žydus.

J. J. Kaškievičius, M. D.

530 Summer Avenue,

Newark 4, N. J.

HUMboldt 2-7964

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. A. Petrika

221 South 4th Street

BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVERgreen 7-6868

Valandos: 9—12 ryte

1—8 vakare

Penktadieniais uždaroma.

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus

Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger

Optometrists

394-398 Broadway

Brooklyn, N. Y.

Tel. ST. 2-8342

GERI PIETŪS!

Kada norite gerų pietų, kreipkitės į

Lorimer Coffee Shop

Frank Domikaitis

Savininkas

417 Lorimer Street

Laisvės Name

Brooklyn, N. Y.

Kvepiančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi dar-žovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

MIRĖ KNUDSEN

Detroit. — Mirė William S. Knudsen, buvęs General Motors automobilių korporacijos pirmininkas, 69 metų amžiaus. Jis, ateivis iš Danijos, padarė svarbių mechanikų atradimų. Karo metu jis buvo prezidento Rooseveltto paskirtas kaip karinės gamybos greitintojas su brig. generolo laipsniu.

New York. — Pranešama, jog policija užtiko šimtus šautuvų ir revolverių, kurie būtų buvę slaptaigabenami Palestinos žydams.

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS

APLENKIMUI MASINŲ OPERATORĖS

18—25

Patyrusios aplenkimui metalinių udarų ant

fibre kemp. Pateiktas darbo sąlygos. 7

amonomos kambarys. Vakacijos su alga.

Nuolatini darbas. Gera Alga.

HARCORD MFG. CO.

156 Bay Street, Jersey City, N. J.

(102)

NAMŲ DARBININKĖ. Paprasta virėja.

Vaikutis prižiūrimai. Gaudis ant vietos.

Nuostaus kambario. Nudidelis apartmen-tas. EVERGREEN 7-4948.

(104)

Washington. — Valdinis Darbo Statistikų Biuras

skaiciuoja, kad šią vasarą

daugiau kaip 60 milijonų a-

merikiečių turėsį darbo.

Šiemet kovo mėnesį dirbė

1,000,000 žmonių daugiau,

negu pernai tą patį mėne-

si.

Man's BULOVA...richly styled

...always accurate and depend-

able. \$52.50

Lady's BULOVA...modern

beauty in every trim line... 17-jewels. \$33.75

Graži įvalybių kostu-

miškų džulterių. Suk-

nelim setai Elgu —

American, Bährbino,

Laidrodžiai Longines,

Bulova, Gruen, Hamil-

ton, Benrus, etc. Vė-

liausių madų Moterų

ir Vyrų Dailmontiniai

žiedai.

Now is the time to choose the perfect gift

a Parker "51" pen and matching pencil.

The demand will be great... so avoid dis-

appointment... choose tomorrow!

\$17.50

ROBERT LIPTON

Jeweler

701 Grand St., arti Graham Ave., Brooklyn

LINKSMUMAS DIENOS PIETUOSE

Valgykite Pietus pas

HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR

426 South 5th St.,

Brooklyn, N. Y.

PIETŪS 60c.

Iš 5-ių patrovų

VAKARIENĖ 85c

Iš 7-ių patrovų

VAKARIENĖ ŠEIMAI IŠ DVIJŲ

8-ių Patrovų Gerai Suderinto Valgio \$1.60

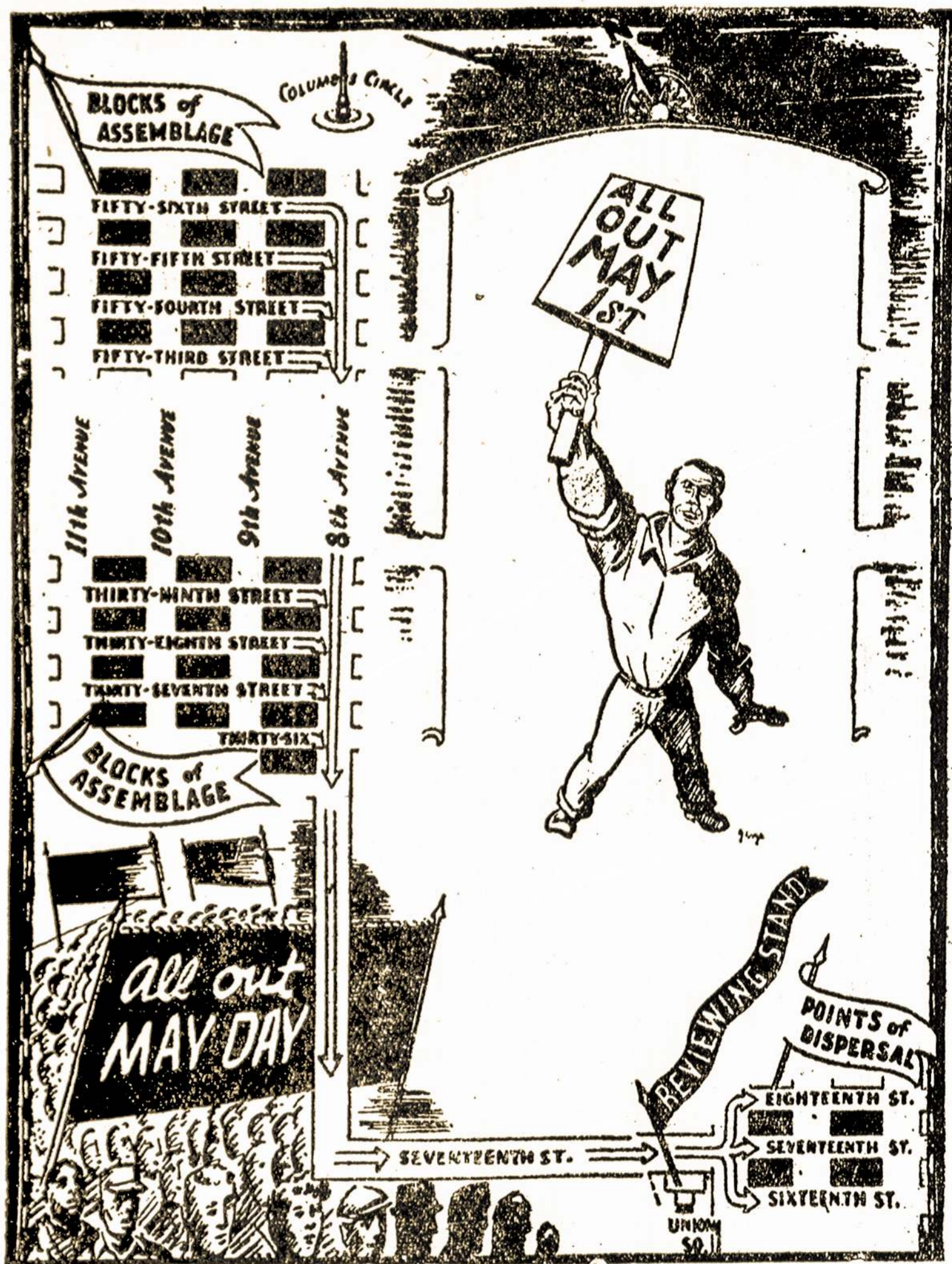
Tai vieta, kurioje jūs jausitės kaip namie. Viskas patogų ir ma-

lonu. Mandagus patarnavimas.

Kiekvieną šeštadienį įvyksta puota, pasivašinimas bei parė. Pra-

šome užteiti pasilinksinti. Nesigailėsite.

Visi į Paradą Už Taiką Gegužės 1-ą PIRMOS GEGUŽĖS EISENOS KELIAI

Išsikiškite šį kelią šiandien ir turėkite su savimi, kad pats žinotumėt ir kitiems galėtumėt patarti.

ANKSTYBIEJI BŪRIAI
Susirink 12-tą per pietus, pradės maršuoti 1 valandą, nuo 54th St. ir 8th Ave. Rinksi ant 53rd, 54th, 55th ir 56th Sts.

VĖLESNIEJI BŪRIAI:
Susirink pradėdant 2 valandą. Pradės maršuoti apie 3:30. Rinksi ant 36th, 37th, 38th ir 39th Sts.

LIETUVIŲ VIETA:
Lietuvių vieta 8-je divizionuose, už juoslavų.
Lietuvių būrys užims savo vietą Pirmosios Gegužės parados mobilizuotėje 2 valandą po pietų. Maršuoti pradės apie 3:30.

Vieta: 38th St., tarp 9th ir 10th Avenues, New York.

Sekmadienį Visi Pas "Poną Amerikoną"!

Visą šią savaitę aidiečiai užimti ne juokais, o vis dėl to, kad ta juokinga ir pamokanti komedija "Ponas Amerikonas" parašyta Rojaus Mizaros, išeitų taip gerai, kaip tik geriausia galima.

Mūsų patarimas visiems šioms: šeštadienį eikite maršuoti gegužinės parade, tai bus pasimankštymas tyrame ore. Po apvaikščiojimo gegužinės,

kaip tik būsite ūpe ant rytojaus ramiai pasėdėti svetainėje. Mes dedame visas pastangas, kad, apart poilsio, jums duoti ir gražaus humoro, kurio tiek daug yra veikale.

Taigi, pasimatysime sekmadienį, gegužės 2 d., Labor Lyceum svetainėje. Duryš atdara 3 val. po pietų, o vaidinimą pradėsime 3:30 val.

Aido Choro Valdyba ir Rengimo Komiteta.

JŪSŲ AKYS yra JŪSŲ BUITIS

DUOKITE ISEGZAMINUOTI SAVO AKIS IR "SUŽINOKITE TIESĄ APIE SAVO AKIS"

Jerome Hurwitz B. S. A. O. OPTOMETRISTAS

Mes patys ištekiname stiklus, pritaikom jūsų regėjimui.
830 BROADWAY BROOKLYN, N. Y. EV. 8-2123

Atdara kas vakarą iki 8-tos — Penktadieniais uždara

maršuojame vėliau. Tačiau ant to atsidėjus neverta be priežasties vėluoti atvykti. Šimtams organizacijų ir įstaigų išeinant maršuoti, niekas iš anksto negali iki tiksliai apskaičiuoti dalyvių. Jeigu didesnė būriai maršuoja, teks ilgiau palaukti, bet jeigu mažesnė, gal visai neteks laukti. Būtų labai negražu numaršuoti tik keliems.

Atsimindami, kad juo didesnė būriai maršuos už taiką, tuo mažesnis bus pavojus karo, džiaugsmės, jeigu paradas bus didesnis, negu tikėtasi. Laukimas maršavimo parade daug smagesnis, negu laukimas išleisti į karą vaikus.

Tad visi, kaip vienas, maršuokime Pirmos Gegužės parade už taiką šį šeštadienį, gegužės (May) 1-ą dieną! Maršuokime lietuvių būryje!

Lietuvių Komitetas.

Lietuvių Centras Atdara Kas Dieną

Lietuvių Kultūriniam Centre, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, dabar galima pabuvoti kas dieną nuo 2 po pietų ir vakarais. Kas dieną yra užkandžių ir karštos kavos, galima vakarieniauti. O šeštadieniais ir šventadieniais būna specialių valgių.

Taigi kas prievakarį ir vakarą veikia Bowling Alleys.

Pataisa

Suvažiavimo už Wallace raporto masiniame mitinge, balandžio 22-rą, W. Lukmin aukšto \$5. Suraše buvo klaidingai paskelbta tik \$1.

RANDAVOJIMAI

Pasirandavoja formuotas kambarys, naujai išdekoruotas. Galima ir valgių pasigaminti, nes yra gesinis pečiukas ir vandenio. Kreipkitės pas Mrs. Swanson, 200 South 2nd St., Brooklyn, N. Y. (skambinkite varpuką baseamente).

REIKALAVIMAI

Reikalinga 4 ar 5 kambarių apartamentas su šiluma. Pageidaujama Ridgewood ar Maspeth. Kreipkitės telefonu HA. 8-1793. (101-103)

NEWYORKIEČIŲ GEGUŽINĖS PARADE MARŠUOSIANČIOS ORGANIZACIJOS

Šį šeštadienį, gegužės 1-ą dieną, senelis mūsų miestų galūnas New Yorkas bus liudininku vieno iš didžiausių Pirmos Gegužės parado. Ir spalvingiausio. Tikrai pasitaikius užtekti j unių centrų šiomis dienomis ir mačius tą įkarštį, su koku jos ruošiasi, gaunasi apytikris būsimos Gegužinės vaizdas.

PIRMA DIVIZIJA

Išmaršuoja 1 valandą, nuo 54th St. (Visa eiseną bus ant 8th Avenue iki 17th Street ir per Union Square):
United May Day Committee
Kare sužeisti veteranai
Lincoln Brigados veteranai
Marininkų Unijos nariai
Marininkai virėjai ir padėjėjai
Kailiasiuvių Jungtinė Taryba ir kirpėjų lokalas 101
Operatorių lokalas 105
Prikalėjų lokalas 110
Graikų lokalas 70
Išsiuntėjų lokalas 125
Mady ir formų gamintojų lokalas 120
Kailiasiuvių Joint Board ir lokalai 80, 86, 85, 64, 2, 3, 150, 35

ANTRA DIVIZIJA

Nuo 55th St., 1:30 valandą: Sandėlių ir daugiameisčiai parduotuvių darbininkų lokalas 65
Tom Mooney Hall Association
Departmentinių krautuvių unijos
Lokalas 1-S Macy's
Lokalas 2 Gimbel's, Saks
Lokalas 3 Bloomingdale's
Lokalas 5 Stern's
Lokalas 1250 Hearns-Namms-Loesers
Oppenheim-Collins, Norton's
Taipgi iš įvairių parduotuvių lokalai 1199, 114, 830

TREČIA DIVIZIJA

Nuo 56th St., 2 valandą: Ofisų ir profesionalų unijos lokalai 16, 18, 19. Seks nariai visų kitų lokalių.

Elektristų, radio, mašinistų unija
Laikraštinių Gildijos nariai
Cigarininkų lokalas 273
Mėsos pakuotojai, skerdyklų darbininkai

KETVIRTA DIVIZIJA

Nuo 56th St., 2:15 valandą: AFL pirminis būrys ir unijos—Bučeriai
Duonkepėjų ir saldainių lokalai 1, 3, 164
Auksojų lokalas 1
Deimantų pjaustytojų lokalas 123
Popierinių ir panašių darbų lokalas 107
Spaustuvių darbininkai
Statybininkai
Malioriai
Viešbučių ir restoranų darb.

PENKTA DIVIZIJA

Nuo 53rd St., 2:30 valandą: Adatos amatų darbininkai
ILGWU sukniasiuviai
ILGWU ploščių-kostiumų siuvėjai
ILGWU mezgėjai
Skrybėliniai
Amalgamistai
Visi kiti siuvėjų darbininkai

SESTA DIVIZIJA

Nuo 53rd St., 3 valandą: Batsiuvių 13-ji taryba ir lokalai 54, 61, 62, 65, 73, 129
Pinigininkai
Rakandų dirbėjų 3-ji taryba ir lokalai 76, 76-B, 92, 102, 140

SEPTINTA DIVIZIJA

Nuo 39th St., 3:30 valandą: International Workers Order organizacijos ir su jomis bendraujančios kitos tautinės grupės:
IWO Centro Taryba
Miesto Centralinis Komitetas
Veteranų būrys
Bendrosios kuopos
Žydų Nacionalis Komitetas
Bronx žydų apskritis ir kuopos
Brooklyno žydų apskritis ir kp.
Manhattan apskritis ir kuopos

Moteryų divizija
Cervantes Draugija ir kitos ispanų organizacijos
Garibaldi Draugija ir kitos italų grupės
Polonia Draugija ir kitos lenkų ir slovakių grupės
Rusų Draugija
Ukrainų Broliška Unija ir kitos

Karpatų-Rusų Draugija
Vengrų Brolija ir kitos
Visokios balkaniskos grupės
Rumunų Draugija
Suomių Draugija
Jugoslavai (IWO org.)
Vokiečiai
Gamtos Draugai
Amerikiečių Toliniesiems Rytams Komitetas
Japonų Komitetas
Chiniečių Komitetas

ASTUNTA DIVIZIJA

Nuo 38th St., 3:45 valandą: Jugoslavai (nepriklausančios prie IWO grupės)
Lietuviai
Estonai
Latviai
Armenai
Nuomininkų ir vartotojų, taipgi įvairios susijusių organizacijos

DEVINTA DIVIZIJA

Nuo 37th St., 4:15 valandą: Komunistų partija
Valstijinis komitetas
Veteranų būrys
Queens apskritis ir klubai
Kings apskritis ir klubai
Bronx apskritis ir klubai
New Yorko apskritis ir klubai

DESIMTA DIVIZIJA

Nuo 36th St., 4:45 valandą: Visos jaunimo organizacijos
Visos nepriklausomos unijos ir priklausomų unijų virš neminėti skyriai-grupės.
Paskutinės grupės atmaršuos į Union Sq. gal apie 6-tą val. ar vėliau. Jeigu anot paskilbusio autoriaus Howard Fast'o

Dar Yra Gegužinės Lapelių

Williamsburgo kuopų centre, Laisvės salėje, dar randa si pluoštas Pirmos Gegužės lapelių (lietuviškų). Kas nors jūsų šapoje ar susiedijoje dar negavo lapelių. Atlikite savo pareigą Gegužinės mobilizacijai nunešant jiems po lapelį. Liet. Komitetas.

Talkon Civilių Teisių Kongreso Rinkliavai!

Kovai prieš aršius priešdarbininkiskus bilius reikia daug lėšų ir jas gali surinkti ir sukurti tik tie, kurie tiki, kad Amerika turi ir ateityje likti demokratine.
Rinkliava tam tikslui pradedo. Tesis 3 dienas, balandžio 29-tą, 30-tą ir gegužės 1-ą. Paimkite dėžutę lietuvių org. patalpose, Laisvės salėje. Negalintieji pasidaryti, nors paaugokite pagal išagile.
L. K. N.

Areštavo Kyšininką Advokatą

Mayer Greenwald, 45 metų, advokatas, areštuotas kaltinimu, kad jis susirinkęs virš 28 tūkstančių dolerių kyšiais iš daktarų ir kitų profesionalų užleidžiant vietas ofisams gyvenamų namų projektuose Stuyvesant Town ir Peter Cooper Village. Mayer ten buvo nuomininkų parinkėju.

Zaisdamas "kaubojus," 13 metų berniukas buvo įkliuvas į olą Central Parke. Būriui policijos ėmė ketvertą valandų jį ištraukti.

paskutiniai būriai atmaršuos tik apie pusiaunaktį, būtų ženklas, kad mūsų Wall Strytas ne ar vėliau. Jeigu anot paskilbusio autoriaus Howard Fast'o

Lietuvių Komitetas.

Aido Choras Nuoširdžiai Kviečia Brooklyno ir Apylinkės Lietuvius Pamatyti Komediją su dainomis

"PONAS AMERIKONAS"

Gegužės - May 2 d., 1948

Labor Lyceum Salėje

949 WILLOUGHBY AVENUE

BROOKLYN, N. Y.

SALĖ BUS ATDARA 3 V. V. P. P., GI VAIDINIMAS PRASIDĖS 3.30 V.

BROOKLYNO AIDO CHORAS vadovybė Jurgio Kazakevičiaus

Brooklyno Aido Choras visuomet patarnauja dainomis lietuvių visuomenei, dėl to jis drąsiai kviečia visuomenę dalyvauti jo ruošiamosej pramogojė.

Komedijoje vaidins rinktiniausi aktoriai-mėgėjai; Choras gražiai padainuos, o aidiečiai puikiai pašoks.

Ižanga: \$1.25 (numeruotos kėdės) ir \$1. Į šokių įėjimas 60 c. (taksai įskaityti).

Po koncerto tęsis šokiai, grojant Jurgio Kazakevičiaus orkestrui.

Dar syki visus nuoširdžiai kviečia AIDO CHORAS.